

Izbija vsaki dan

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 nvd (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Če ne oglaševate se računajo po vrstah (širine 73 mm, višine 34 mm); za trgovinske in obrtna oglaševanja po 20 stot.; za oglasnice, zahvale, poslanice, oglaševanja denarnih zavodov po 50 stot. Za oglaševanje v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inštrni oddelek uprave „Edinosti“. — Pisčuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne odira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik koncorij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna koncorija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilnični račun št. 841.652.

TELEFON štov. 1167.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Ex Oriente lux.

Potem, ko je zapad doživel in skoro preživel humanizem, renesanso, francosko revolucijo, pak Darwina in čudnega Nitsche-a, komaj malo potresen tu pa tam od rudeče politike socializma, sprelatela je po vzduhu prilata beseda: luč od Vztoka!

Davno že je Puškin zapel slavčevu pesem, ali trebalo je nekoliko desetletij in ogromnega dela vstrajnih sodobnikov, Rusov in Poljakov, (govorimo samo o Slovanih), predno je na nedoglednih poljanah carstva slovanskega vsklil prvi sad probujene zavesti, ki je v rani zori zasijala sijajnejša od poldneva na toplem jugu, da ob tem sijaju zapadu zablistelo in mu izvalilo vsklik: luč od Vztoka!

Prispodabljali so jih divjakom. Rus, kozak, Azijec, medved: to je bilo jedno in isto. Evropejec si je nataknil naočnike, navlekel si rokavice, po 24 ur se je sprehajal po Petrogradu, Moskvi, Varšavi. In potem se je vrnil, da nam pripoveduje pripovedke iz drugega sveta, kjer vlada „kmut“. Ali narod se otrese tiranije, obnove se dnevi l. 1793 v ruskem izdanju, Rusija doživi novo svobodo v — anarhiji. V Evropi modrujejo Evropejci, da v naravi ne more biti skokov. Ta se z resignacijo trpi laž trozveze; nemški imperijalizem je navadna stvar, a kolonialna politika Anglije dobiva celo tudi pohvalo. Ali prosimo vas: če tudi nekoliko tisočev Burov ali Indijancev pogine od gladi, kaj za to, ko se je to vendar zgodilo v imenu — civilizacije?! Ali Anglija ni znala braniti človečanskega prava svojih v slučaju Hulla?!

Tako ne more biti v Rusiji. Prevelika je ljubezen Evrope do Rusije; in ta ljubezen bo delala tudi čudeže: anarhija zaga in čez par let bodo delili plen zmirljene Slavije.

Vsaki večer čitamo, da bo jutri poslednji dan ruskega carstva, ali vsakega jutra morajo na Zapadu priznati po sili, da je v Rusiji drugače, nego se je mislilo, da ne nastopa smrt, ampak življenje, da revolucija ne vodi do anarhije, ampak do novega reda: luč od Vztoka!

V čem sestoji borba Rusije? V emancipaciji ruskega življenja od tujega, osobito nemškega vpliva. Borba je med vlado in narodom. Ali ne bodimo tesnosrčni in ne omejujmo se samo na pojedine osebe. Naj nas ne impresionirajo niti ekstremna sredstva, ki se upotrebljujejo v teh spopadih! Patrijarhalno življenje Slovanov je ustvarilo samodržavje in to je našlo najboljše opore na volji naroda. Kaj nam pripovedujete o parlamentih kakor o novostih? Naše narodne skupščine so stare, kolikor je star naš

narod. Tako samodržavje je bilo tudi za moskovsko Rusijo v blagor, dokler je Rusija živela od svojih tradicij, svoje narodno življenje. Ali prišel je Peter Veliki da napravi „okno v Evropo“. Sezidal je Petrograd in za Rusijo je nastopila nova doba. Nemstvu je bilo doma pretesno. Njegovi valovi so zalivali v Rusijo in kmalu raznarodili upravitelje dežele: na dvoru in v birokraciji so bili Nemci in njim slični — prvi!! Od tedaj hodi vlada v Rusiji desno, a narod levo. In tako sta oba prišla do mandžurskih poljan, do Čušime — in car se je odločil, da se povrne k narodu.

Z oktoberskim manifestom se je začelo drugo poglavje v ruski zgodovini. Ali sedaj je nastopilo ono, česar se je bilo najbolj bati: borba na življenje in smrt med tujinstvom, — ki, potisneno k vratom, naskakuje okna — in pravo idejo rusko in slovansko idejo, ki neobdelana, surova, ali iskrena in pred svetom skrita leži po stepah in žitornih poljanah, kjer živi priprosti mužik. Prva vojska — tujinska — je drzna, ima zavaznikov po vsem svetu, bori se licemerno, sredstvi sta jej požiganje in ubojstvo, a cilj grabljenje in anarhija. Druga vojska je v svoji dobrodušnosti naivna, zaupava lažnjivcem in hujšakcem, ker misli, da po vsem svetu vladata zvestoba in poštenje, kakor po kočah mužikov. Spoprijele so se ekstremnosti, pak ni čuda, da je bilo grdik pogreškov na strani onih, ki dobro žele Rusiji, ko je toliko perfidije v čifutskih vrstah sovražnikov Rusije in Slovanstva. Lahko je grajati današnjo vlado rusko in carja Nikolaja, a kdo bi hotel pohvaliti vse te ruske patrijote v bivši ruski dumi, katerim je tudi republika še premalo?! Preblizo smo dogodkom v Rusiji, pod živo impresijo stresljajev smo, pak ne moremo in ne smemo prenašati soditi o rezultatu gibanja. Ali v tej naši slovanski duši, ki je navajena, da v najtežem suženstvu najživeje hrepeni po svobodi, ki je ne bo strla nobena sila — čujemo ta močni glas samozaupanja in vere v našo slovansko bodočnost: ničevno! Ponavljamo: v naravi ni skokov! Še močni vpliv germanstva na voditelje ruskega naroda se bo manjšal postopno in tem bolj, čim bolj se bo ruski narod dvigal v kulturi, da v nadaljnjem času popolnoma preneha nesrečno delovati na usodo slovanskega carstva, ko ruska zavest popolnoma probudi kolosa iz brezbrčnosti. Tedaj preneha tudi druga ekstremnost. Sama po sebi odpade moč magije onih lažnjivcev, ki danes puntajo mužika in delavca proti lastni bodočnosti in sreči. In po drugi zmoti sestane se zopet vlada in narod, da poiščeta sama v sebi moči za pomlajeno življenje, da od svoje bujnosti podelita blaginjo tudi osta-

relemu Zapadu, ki je že danes prepričan, da — ex oriente lux!

J w s k i.

Iz Hrvatske.

Zagreb 3. avgusta 1906.

Že davno ni kak slučaj izzval toliko zadovoljstva v deželi, kakor ga je izzvalo imenovanje nove vlade. Tako novinstvo kakor občinstvo dajata vidnega izraza temu zadovoljstvu svojemu, ker so po tolikih zaprekah vendar izbrani narodni možje. Chavrak in Marjanović, bivša predstojnika, sta penzionirana, pa je prvi dobil komturni križ z zvezdo, drugi pa red železne krone. Po takem je Chavrak dobil manjši red nego Marjanović, kar tudi ni brez vsakega pomena in je vredno, da se naglasi. Novi predstojniki so že nastopili svoja mesta in položili uradno prisego. Uradništvo njihovih resortov se jim je predstavilo in je ob tej priliki prišlo do prvih izjav novih predstojnikov. Te izjave so zelo važne, ker v njih leži jedro programa nove vlade. Temeljna točka izjave podbana Nikolića je: „Ne smemo pustiti iz uma, da živimo v ustavni deželi, kjer je eksekutiva (izvršujoča oblast) — če tudi je avtonomna v svojem delovanju — vendar odgovorna legislativi, s katero sploh mora računati vsaka parlamentarna vlada“. To so velevažne besede, kakoršnjih ni bilo slišati doslej s podbanske stolice. Podbanom je bil doslej Chavrak, a ta je bil navaden policaj, ki je gospodaril nad legislativo, a ne ta poslednja (sabor) nad njim. Novi podban zameče vsako nasilje, kakoršnjega ni bilo nikjer več, nego pri nas, pak izjavlja, da bo za vsa svoja dela odgovarjal saboru, od katerega bo vsprejemal inicijativo za svoje delo. On se torej podvrgava saboru, za katerim stoji ves narod naš. S tem priznava podban ob enem, da prenehuje z zistom svojih prednikov: zistomom bajonetov in korupcije. Izjava podbanova je bila vsprejeta z navdušenjem; le „Hrvatsko pravo“ jej nekoliko prigovarja, češ, da sta v njej premalo poudarjena hrvatsko ime in hrvatski karakter domovine naše. Kdor pozna Nikolića, ne bo dvomil niti za trenotek na njegovem rodoljubju. In zato se mu ne more očitati nikako izogibanje hrvatskemu imenu, ker mu je to ime gotovo sveto, kakor vsakemu Hrvat.

V izjavah dra. Rojca in dra. Badaja nahajam tudi po eno velevažno točko. Dr. Rojc je naglasil, da se vlada ne bo vmešavala v avtonomijo vseučilišča. S tem je torej obsodil vmešavanje vlade v stvari vseučilišča, ki si bo moglo izbirati svoje sile iz svoje srede, in ne bo — kakor je bilo doslej — prisiljeno vsprejemati (po nalogu vlade) za

vseučiliščne profesorje sinove in nečake raznih mogočnikov.

Dr. Badaj je naglašal, da ostane na svojem mestu tako dolgo, dokler se ne izvede popolna neodvisnost sodnikov. S tem je povedal, da nova vlada stremi po popolni neodvisnosti sodnikov, kar je zelo važno, ker bi bila s tem izpolnjena davna želja našega sodstva in novinstva, ker le popolnoma neodvisno sodstvo more po vesti vršiti svojo službo, dočim je do sedaj moralo vršiti svojo dolžnost po — komandi od zgoraj. Tudi je važno, da so vsi trije oddelni predstojniki naglašali, da se po uradih uvede hitro uradovanje in najnakloneneje občevanje z občinstvom, ker le na ta način se more občinstvu roditi ljubezen do oblasti, ki imajo posla z njim.

Znano je, da so za časa prejšnjih vlad po Khuenovih uvedbah dobivali stallume le oni odvetniki, ki so imeli veliko protekcijo, ali so celo kaki vplivni osebi plačali, da jim na vledi preskrbe stallum. Kdor je hotel dobiti stallum, se ni smel baviti s „politiko“, to se pravi: ni smel biti opozicionalec! Tako vidimo, da so nekateri opozicionanci morali čakati po 10—12 let na stallume, dočim so sinovi nekaterih vplivnih oseb dobivali stallume tudi brez potrebnih kvalifikacij. To nemoralo mora nova vlada odločno odpraviti. A da je tudi odločila tako, vidi se potem, da včerašnji uradni list donosa podeljenje stalluma deveterici odvetnikov, ki so najdalje čakali na podeljenje. Še to treba naglasiti, da je tudi dr. Franko Potočnjak, kateremu je bil Khuen odvzel pravico odvetnikovanja, dobil zopet dovoljenje, da sme vršiti odvetniško prakso v Zagrebu. Tako je temu možu, ki se je nad deset let boril za to pravico, slednjič dano zasluženno zadoščenje.

„Splošna volilna pravica v Avstriji po ustavi iz leta 1848.“

Pise Josip Mandić.

Naj premostimo „splošno volilno pravico“ v Avstriji, tisto ustavo, v kateri je rečena pravica prvokrat prišla do izraza v kodificirani obliki. V prvem članku naših razmotiranj o bitstvu splošne volilne pravice smo skušali predložiti št. trojico vprašanj, od katerih sta poslednji dve dobili nepopolen, pomanjkljiv odgovor, ker značaj tega lista ne dopušča, da bi se razsežneje bavili s takimi vprašanji.

Sedaj pa k prvemu vprašanju*) Ali je

*) Primerjaj članek v „Edinosti“ od 29. in 31. julija.

**) Po neprevidnosti v tiskarni je moj drugi članek na nekaterih mestih pogrešen, tako, da mu je zatemnen smisel.

PODLISTEK.

Ženstvo v Slovencih.

Beligradska „Pravda“ je priobčila nastopni članek.

Še mi je v živem spominu prizor iz borbe za narodnega poslanca v Trstu. Bilo je to prav pred desetimi leti. Neki Italijanaš je očital navdušeni Slovenci, da se spuščajo v boj oni, ki doma nimajo niti dovolj kruha. Razžaljena žena je odšla ter je kupila velik bleb; našla je omenjenega gospoda v gostilnici v veliki družbi ter mu je podala v roko bleb, rekši: „Za kruh si se prodal; evo ti narodnega kruha; kesaj se!“ Preden se je družba zavedla od iznenadenja, oni gospod pa od srama in poniženja — se je bila žena že oddaljila. In tega dne so Slovenci v tem okraju zmagali, izvolivši tedaj glasovitega boritelja, a sedaj na žalost že umrlega Nargojca, ognjevitiga Slovenca in velikega priatelja Srbov.

Da je žena vrlo važen faktor v narodni, lasti pa v kulturni borbi, o tem ne more biti nikakega dvoma. Toliko zgodina, kolikor osebo sedanost nam potrjuje to dovolj.

Od tega pravila ni nika-

kor izvzeta ni slovanska žena. Ona ima važno vlogo v narodni borbi, na delovanju v domoljubnih, narodno-kulturnih društvih itd.

Najlepši dokaz za to je — pravi neka navdušena Slovenka — naše šolsko društvo sv. Cirila in Metodija, kateremu je slovansko ženstvo, izlasti v najnoveji dobi, glavna zaslomba.

Da je slovansko ženstvo ostalo po srcu narodno, nam kaže njega moralna pomoč, njega požrtvovalnost in navdušenje za to društvo, ki mu je cilj, da [materij Sloveniji ohranjuje lastno deco, da jo iztrže iz grabljivih nemških in italijanskih rok, ter da osnuje nov rod, ki bo še po korenini slovanski... Kolikor je probujenega slovanskega ženstva se isto z velikim navdušenjem zavzemlje za vse, kar je narodno; potem čita in proučava, kar se na kulturnem in književnem polju pojavlja novega v najbližjem narodu srbsko-hrvatskem; zanima je pa tudi češka, ruska in poljska glasba in književnost, tako tudi umetnost. Oa skupščinah sv. Cirila in Metodija vplivajo ena z drugo, in ker nobena noče zaostati za drugo, tekmujejo in se izobrazujejo neprestano bolj in bolj!!

Na književnem kakor tudi na novinarskem polju imajo slovenke že mnogo svojih zastopnic.

To svedoči bivši list „Slovenka“ in ostala enaka podjetja. Prva, ki se je z boljim uspehom poskušala na književnem delovanju, je bila Josipina Turnogradska, žena rodoljuba Tomana, ki je, na žalost, umrla vrlo mlada.

Bolj se je odlikovala Lujiza Pesjakova, ki je pesnikovala, pisala pripovedi, sestavljala operne librete — za to delovanje je dobivala tudi nagrade — delovala tudi na književnosti za mladino i. t. d. Ni se omožila, a umrla je pred nekoliko leti v precej visoki starosti. Tretja je pokojna Pavlina Pajkova, žena profesorja Pajka, vrlo plodna pisateljica romanov, razprav, pesmi in poučnih člankov. Njena dela so polna sentimentalnosti in romantike, a posebno jej je v pohvalo prizadevanje, da bi se slovanski ženski svet probudil in pričel delovati. Ona se je prva med Slovankami izjavila za žensko ravnopravnost. Spomina je vredna tudi Janža Miklavčičeva, prevoditeljica De Amicisovega „Srca“ in drugih del književnosti za mladino. Realnejša Marica Nadliškova in Ivanka Anžič-Klemenčičeva, ki sta delovali v Trstu in mnogo storile za probujanje slovanskega ženstva. Prva je pisala pesmi in eseje, druga je pa uredovala list „Slovenka“.

Zofka Kvedrova je popolna realisti-

nja, a v noveji čas tudi pristašica simbolizma. Njene povesti in slike so znane tudi u nemški literaturi, nekoliko jih je prevedenih tudi na srbski jezik. Kakor pesnice so se v novejšem času zelo odlikovale ženske, od katerih pišejo nekatere pod pravim, druge pa pod izmišljenim imenom: Vida, Marica II., Nataša, Kristina in druge.

Glasba se pri slovanskem ženstvu izvrstno neguje, a pred nekoliko leti pisalo se je Lucili Podgornikovi iz Trsta, da je njeno ime protivnikom Slovanstva strah, ker se ž njo v Trstu in daleč izven Trsta ni mogel nobeden meriti.

Za gledališko umetnost so se znale slovenke tako zavzete in navduševati zanje, da je že davno nehala potreba za nemško gledališko umetnost, a Srbom svedoči to najboljši talent V. Nigrinove (ki deluje v Belemgradu).

Slikarska umetnost ima prilično število delavk a pred vsemi je Ivanka Kobilica, ki je odlikovana v Parizu in Monakovem.

Ako pridodamo k vsemu temu pomen mnogoštevilnih narodnih učiteljih tedaj vidimo najbolje kako je slovansko ženstvo važen faktor v novem in srečnejem narodnem življenju. Bog jih poživi!

„splošna volilna pravica“ res produkt socijalno-demokratskih stremeljenj zadnjih časov? Je-li mogla „ideja“ splošne volilne pravice res le v konstitucionalni ustavni formi priti na površje? Ne! Splošne volilne pravice ne smemo — in iz naših prejšnjih razmotrivanj bi moralo to izhajati samo po sebi — smatrati morda kakor posledico neopazno vršacega se socijalno-psihicnega procesa, ali celo kakega zgodovinsko pripravljenega razvoja, ki mu je rezultat: zaklavljanje „splošne volilne pravice“ v državnopravnih zakonih. Volilna pravica ni — in to hočem poudariti še enkrat — niti zahteva logične konsekvence, niti zgodovinske potrebe. Vsa splošna volilna pravica“ je navstala potom oktroiranja, — ako ni slučajno navstala po abnormalmi poti, torej izven okvirja, ki ga predvidja državna forma, n. pr. kakor revolucije (na Francozskem), ali preobrata (v severni Ameriki). Še le poznejim fazam razvoja je moglo biti pridržano, da so ta državnopravni problem po ustavni poti — v sporazumljenju in ob sodelovanju konstitucionalne zakonodajne oblasti: parlamenta in vlade — dovedle do izvedenja. (Primerjaj govor ministerskega predsednika barona Gautscha v seji zbornice poslancev dne 28. novembra m. l.) S tem smo prav za prav označili svoj sema. (formular)

Za splošno pravico relevantni leti sta torej: 1848 (oktroja) in 1905—1906 (parlamentarno rešenje). O drugem letu (1905—1906) bo možno pisati še le, ko bo Gautsch-Hohenlohevi načrt vsprejet in pleno zbornice. Omejamo torej svoje momentano delo na prvo (1848).

Splošna volilna pravica v Avstriji je prišla skupno s preimi državnozbornskimi volitvami sploh. Zavedlo bi nas preko naše naloge, ako bi se hoteli poglobljeno baviti s temi poslednjimi. Le toliko: prve državnozbornske volitve v Avstriji so bile one v ustavodajni državni zbor (constituirender Reichstag) v februarju leta 1848. Prva oktroirana ustava od 25. aprila 1848. je sicer namerjala državni zbor, ki bi sestajal iz dveh zbornic (senata in poslanske zbornice s 383. členi), vendar je cesar že 16. maja 1848. sklenil „dati voliti le eno zbornico za prvi državni zbor“, „da se ugotovljenje ustave po ustavodajnem državnem zboru doseže na najzanesljivejši način.“ S tem je torej odpadla volitev 150 členov senata, to je, tistega dela senata, ki naj bi volili iz sebe najznamenitejši posestniki za vso dobo 5-letne volilne perijode (§§. 34, 35). Volitev vseh členov zbornice poslancev je imela sloneti na številu prebivalstva in na zastopstvu vseh državljanskih interesov (§ 36.) (Torej povsem modern princip). Volitve v prvi državni zbor naj bi se bile vršile po provizoričnem volilnem redu, definitiven volilni zakon pa naj bi bil sklenil zbrani državni zbor (§. 38.). Vsled tega je bil s patentom od 9. maja 1848. izdan provizoričen volilni zakon. Določeni sta bili dve volilni kuriji: za mesta in za deželo. Volilno pravico je imel vsaki polnoletni in samosvoji državljani, ki je že 6 mesecev bival v volilnem okraju. Izključeni so bili delavci z dnevnim in tedenskim plačilom, posli in osebe, ki so dobivali podpore iz javnih dobrotelnih zavodov. Volitev je bila indirektna in vsakih 50000 prebivalcev naj bi volilo po enega poslanca (celo ugodneje torej, nego po francoski ustavi od leta 1791: po 1 poslanec na 70000 prebivalcev). V ta namen naj bi se teritoriji obeh kurij razdelili po principu „scrutin individuel“ (volitev na eno ime), tako, da bi vsaki volilni okraj volil enega poslanca. Pasivno volilno pravico je imel vsaki avstrijski državljani, ki je dovršil 30 leto in ki je imel aktivno volilno pravico. Ta določila o volitvi poslancev so se razvijala dalje in se spreminjala. Že poprej, nego je imel državni zbor priliko: „die Anordnungen des Wahlgeseztzes, welche Bedenken hervorgerufen haben, einer neuerlichen Prüfung zu unterziehen“ (proučiti volilni zakon glede izzvanjnih pomislekov), je izšel ministerijalni razglas od 1. junija 1848., ki je za pasivno volilno pravico v sedaj jedino zbornico potrebno starost znižal na 24 let. (To je bila res liberalna ustanova. Po zakonu, ki se ina uvesti

*) To je bila povsem srečna misel! Še vedno mi ni povsem jasno, da-li je zistem dveh zbornic smatrati kakor dobroto. Posebno je to dvomljivo, ako pomislimo, da z uvedbo splošne volilne pravice nastopi slučaj, da z bosta stali nasproti dve na različnih podlagah zgrajeni zbornici. Izlasti se mi zdi, da pravo krone, veljavno v praksi ni niti implicitno po zakonu omejeno, po katerem more krone iz lastne volje imenovati „zaslužne“ može v gospodsko zbornico, daja vladi preveč svobodnega polja, kakor že zahtevajo momentane politične potrebe vladine. Ali o tem ne more biti tu nadaljnjega govora.

sedaj, ostane zahteva za pasivno volilno pravico 30 let.) Kmalu na to je izšla ministerijalna naredba od 10. junija 1848., ki je podelila aktivno volilno pravico vsem samostojnim, 24 let starim, samosvojim delavcem, stalno bivačim v katerem volilnih okrajih. S tem je bila, mislim, dosežena najviša stopnja razvoja, ki jo sploh more doseči splošna volilna pravica: starost 24 let in nikako določilo časa stalnega bivanja! To so mogli roditi ravno le prevrati viharnege leta 1848. Ako se torej ne oziramo na še vedno izključene posle, je tu govora o resnični splošni volilni pravici. Besede proklamacije od 16. maja, da „za volitev ne bo obstajal nikak cenzus in da odpade vsaki dvom radi nepopolnega ljudskega zastopa“ — so se torej uresničile popolnoma.

Na tej podlagi je bil torej zgrajen dunajski (pozneje kremzijski) ustavodajni državni zbor (prvo konstitucionalno ljudsko zastopstvo v Avstriji in prvo zastopstvo današnje cislitvanske (skupne države). Žal je, da je bilo — kar pa se je moralo predvidjati — kmalu konec vsem tem lepim rečem. Trebalo je pač prehoditi pot, ki je predpisana od narave vsakemu normalno razvijajočemu se državnemu bitstvu. Splošna volilna pravica je bila zadeta v svoj življenski živec od — kremzijskega drž. zbora samega! Moralo bi se strmeti na tem — in vendar je stvar le prenaravna. Nočem se spuščati globlje v kremzijski ustavni načrt. Omenim naj le, da je določil dve zbornici.

Direktna volitev. Aktivna volilna pravica je dana sedaj vsakemu polnoletnemu, samosvojemu avstrijskemu državljanu, ki plačuje direkten davek v znesku, ki ga ima označiti volilni zakon, a ki nima presegati 5 gld., ali pa istotoliko obdačeno najemščino in zakupnino. Iz tega je razvidno, da se ta volilna pravica, kakor jo je nameraval svobodno izvoljeni, iz splošnih volitev izišli in svobodomiselnim ustavodajni državni zbor, jako oddaljuje od splošne volilne pravice, kakor jo je obsežala formalno oktroirana, ali po dejstvih in viharjih burne perijode l. 1848. izsiljena aprilska ustava ministerstva Pillersdorfa. To je migljaj, ki ga ni smeti podcenjati. V njem čitamo — v smislu naših prejšnjih člankov — ob enem njegovo pojasnilo: princip socijalne sukcesije. To je razumljivo tembolj, ako pomislimo, da Avstrija se svojo ustavo od l. 1848 ni bila osamljena, torej „splošna volilna pravica“ ni pomenjala nikake novosti v absolutnem smislu. Bilo je prejšnjih izgledov v obilici — ali sad ni še dozorel. To, kar je bilo v nekaterih državah utemeljeno v državno-političnem razvoju, je bilo v Avstriji politična novost brez organične kavzalne zveze z razvojem. Le tako je umeti, da so se — med tem, ko je v Avstriji splošna volilna pravica bolehalo kakor na sušici — volitve v frankobrodski narodni zbor leta 1848. vršile na podlagi iste volilne pravice, ki je bila projektirana prvotno za prvi avstrijski državni zbor, in da so nemški ustavni načrti: 17 zaupnikov (iz Avstrije Schmerling) in frankobrodskega predparlamenta 1848, kakor tudi sklep zveznega zbora od 7. aprila 1848. in glasovite „temeljne pravice“ ljudstva (sklenjene 21. decembra 1848.) vstrajale pri principu splošne volilne pravice.

In v Franciji? Ni-li nova, iz februarjske revolucije nastala francoska republika vspostavila princip „suffrage universel“? Opozoriti treba le na volitev konstituantne, na ustavo od novembra 1838. V tej luči se nam kaže kromeriški sklep znamenitejši in podpirajoči naše gornje domnevanje. Posledice spremembi so morale nastopiti in predpostavljam, da so te posledice znane! To je državna ustava od 4. marca 1849, ki se je raztezala tudi na dežele ogrske krone: na vsacih 100000 duš naj odpade najmanj po en poslanec; za deželo in mesta do 10000 prebivalcev davek ne pod 5 gld. konvencijske veljave, a za mesta nad 10000 prebivalcev ne pod 10 gld. Napovedan volilni red ni nikoli zagledal belega dne in nas ne zanima dalje.

Cesarski diplom od 20. oktobra l. 1860. je odločal: „dotedanje svetovalstvo krone“ se spremeni v konstitucionalen ljudski zastop. 26. februarja 1861 (februarjski patent) pa bazira sestavo poslanske zbornice izključno na deželnozbornske volilne rede, ki so se imeli uvesti (indirektna volitev). S tem so bila ustvarjena stanovski navdahnena, vendar pa modernejša, konstitucionalna, na principu zastopstva interesov zgrajena deželna zastopstva.

Vsled tega tudi pravna narav državnega zbora ni mogla biti drugačna. Ostalega raz-

voja ni treba posebej preiskovati: 21. december 1867., drž. zak. 141; 2. april 1873; 4. oktober 1882, 1885 (Taaffe). Končno je bil z zakonom od 14. junija 1896. zadan parlamentu privilegij prv veliki udarec ter se je odprla pot splošni volilni pravici (po uvedanju V. kurije pod ministrom Badenijem). Ali se razvoj splošne volilne pravice pri letu 1906—1907 zaustavi? Ako vse ne vara, bo imel državni historik zabeležiti še marsikatero leto. Temeljne reforme se morajo še le uživati, izkusiti, predno morejo postati sestaven del ustavnega telesa. Dotlej pomenjajo le nekaj ekskurs na interesantna polja.

XXI. skupščina družbe sv. Cirila in Metodija v Logatcu.

Iz blagajnikovega poročila pa je posneti: V minolem poslovnem letu je imela družba 57.833 K 53 stot. dohodkov in 56.762 K 55 stot. stroškov, prebitek 1070 K 98 stot. Prispevki podružnic znašajo 24.239 K 91 stot., darila občin, posojilnic in društev 3286 K 24 stot., darovi Mohorjanov 509 K 80 st., razni darovi 2593 K 63 stot., dohodki iz družbinih nabiralnikov 61 K 2 stot., zbirke časnikov 6229 K 62 stot., dohodki iz prodaje družbinih vžigalic 4000 K, dohodki iz prodaje družbine kave 2636 K 56 stot., dohodki iz prodaje družbinega pralnega mila 42 K 50 stot., družbinega šampanjca 236 K, družbinih valčkov 230 K, družbinih peres 60 K, družbinih knjig 612 K 6 stot., šolskih knjig in učil 1200 K 66 stot., družbinih znakov 219 K, družbinih poslopij in posestev 576 K, dohodki narodnega koleka 4075 K 97 stot., volila 1836 K 48 stot. itd.

Stroški šolstva v Trstu znašajo: deška šola 10.761 K 72 stot., dekleška šola 6180 K; stroški šolstva v Št. Rupertu ob Velikem 3850 K, na Muti 1713 K 46 stot., v Trziču 1522 K, na Savi in Jesenicah 1696 K 74 stot., v Celju 848 K, v Mariboru 1068 K, v Rojanu pri Trstu 1715 K 68 stot., pri sv. Ivanu pri Trstu 1281 K 33 stot., v Rocolu pri Trstu 1396 K 34 stot., v Škedenju pri Trstu 741 K 33 stot., v Pevmi pri Gorici 927 K 84 stot., stroški vodstvene pisarne 3332 K 91 stot., stroški narodnega koleka 295 K 58 stot. itd.

Toliko po poročilu tajnika kakor po onem blagajnika se je vnela daljša debata.

Ob 2. uri in pol popoldne je bil banket. Vrsto napitnic je otvoril g. nadučitelj Punčuh, ki je napil prvomestniku in odboru. G. notar Hudovernik je napil svojemu kolegi g. Luki Svetcu, ki obhaja letos 80-letnico in ki je najdelavnejši člen družbe, pri katere porodu je bil. G. Luka Svetec se je zahvalil za izkazane simpatije občinstva in predgovornika. Misel družbe sv. Cirila in Metodija je sprožil g. župnik Vrhovnik. Želi, da bi Slovence navdajala vedno le narodna misel. Akademik g. Tolazzi je napil ženstvu kakor vsemu pospeševalju družbe. Ga. Maša Gromova iz Trsta se je zahvalila za pozdrav in povdarjala v navdušenem govoru, da zavedna Slovenka lahko dela za narod, ne da bi zanemarjala svoje domače dolžnosti. Družba sv. Cirila in Metodija je postavila temelj rodoljubnemu ženskem delovanju. Prinaša pozdrave od tržaških sester, izlasti g. prvomestniku.

Urednik celovškega „Mira“ g. Ekar je v dolgem in ognjevitnem govoru pojasnjeval razmere na Koroškem. Koroško slovensko ljudstvo — je vskliknil govornik — ustaja in govori! Kar koroški Slovenci hočejo, morajo doseči!

Po banketu se je pričela vrtna veselica. Tako se je završila 21. skupščina družbe sv. Cirila in Metodija!

Dogodki na Ruskem.

Splošni štrajk v Petrogradu.

Najvažnejše, kar so nam sporočile sinočnje vesti, so podatki o splošnem štrajku v Petrogradu. Štrajkujočih je bilo do včeraj okoli 20.000. Železniški obrat nadaljuje. Tudi predstave po gledališčih se vrše dalje. Prebivalstvo se vede povsem mirno.

Anarhistična brošura.

V Ženevi je bila te dni razširjena anarhistična brošura na francoskem in italijanskem jeziku, ki je bila natisnjena v Parizu in ki pozivlja na umorstvo ruskega carja.

Iz Moskve.

Iz Moskve javljajo od 3. t. m.: Neka revolucijonarna banda je včeraj napadla samostan, kjer se nahajajo smrtni ostanki sv. Trifona.

Banda je ugrabila vse dragocene kamne in zlate okraske, ki so bili na dragocenem spomeniku in ki so bili velike vrednosti. Nato so roparji raztresli svetnikove kosti. Oskrunjevalci so izginili brez sledu.

Atentat na guvernerja v Samari.

Iz Samare poročajo od 3. t. m.: Danes zvečer je neki neznan človek vrgel bombo proti guvernerju, kateremu so bile odtrgana glava in obe nogi. Storilec je bil aretovan, vendar se ni zamoglo konstatovati njegove identitete.

Dogodki na Balkanu.

Protigrška agitacija v Bolgarski.

Kakor poročajo iz Sofije dne 3. t. m., se je po deželi zopet pričela protigrška agitacija. V Dobriču je množica zasedla grško cerkev. V raznih vaseh so se Bolgari polastili grških samostanov. Pripravljajo se novi shodi v Plovdivu in Stanimaki. Kakor poročajo novine, so se Grki v omenjenih mestih oborožili, da se bodo v slučaju novih napadov mogli braniti.

Drobne politične vesti.

Admiral Fournier o francoski floti. Iz Marsilje poročajo od 3. t. m.: Admiral Fournier je imel včeraj po dovršenih velikih pomorskih vajah govor, v katerem je rekel med drugim: Izid pomorskih vaj je vznešen s stališča varnosti naših obmorskih mest in po jamstvu, ki nam je vaje dajejo, da bo Francija v kratkem v stanu zmagovalno odbiti vsak napad od morske strani, naj isti pride od kateresibodi strani. Admiral je konečno povdarjal važno vlogo podmorskih in torpednih čolnov, ki so pripravi, da preprečijo napade velikih vojnih ladij.

Koliko zemlje posedujejo madjarski Židje!! Pred 50 leti niso bili Židje gospodarji ni pedi zemlje na Ogrskem. Leta 1900. so bili Židje lastniki od 130.965.000 oral zemlje. Da se bolje umeje, kaj to pomenja, treba vedeti, da poseduje ogrsko plemstvo 217.498.500 oral zemlje, državni erar 139.320.550, katoliška cerkev 120.160.600, dobrotelni zavodi 12.400.000.

Židje so torej gospodarji toliko zemlje, kolikor država, a več nego katoliška hierarhija na Ogrskem. Ali to še ni vse.

1900. je bilo od 4861 zakupnikov zemlje 3170 Židov, ki so imeli v zakupu 167.537. oralov zemlje. Ako se to površino prišteje židovski lastnini, tedaj so imeli Židje v r. 1900. 300 milijonov oral zemlje in sicer najbolje zemlje: to je torej toliko kolikor je imela vse plemstvo in katoliška cerkev skupaj. Ako pojde tako naprej, bo v 50 letih vsa ogrska zemlja v židovskih rokah.

Grška žuga z bombardovanjem bolgarskih pristanišč. Sofijski list „Večernja Pošta“ javlja, da je grška vlada po svojem odposlancu v Carigradu prosila porto za dovoljenje, da sme spustiti nekoliko vojnih ladij skozi Dardanele. Iste bi se podale v Varno in Burgas, da ju bombardirajo, ako bi se Bolgarija branila odškodovati Grke in kaznovati krivce. Porta je pa to prošnjo zavrnila.

Domače vesti.

Javen shod v Kazljah. (Dopis.) Minolo nedeljo dne 29. julija se je vršil v naši skromni vasi javen shod agrarne stranke, na katerem je predaval naš znani kraški govornik, g. Vekoslav Večerina iz Tomaja. Shod, ki ga je otvoril štorski župan g. Kos, se je obnesel kar naravnost izborno. Poleg domačega občinstva si videl tu (vključno z neznani vročini) tudi mogo ljudi iz bližnjih krajev, ki so veseli prihiteli, da slišijo in vidijo tega kraškega govornika. V poldrugournem govoru je bila glavna govornikova točka volilna preosnova in njen pomen za kmetski stan, a poleg tega se je govornik tudi dotaknil zadnjih skandaloznih ravnanj političnih instanci ob otvoritvi nove železnice. Ob tej točki je dalo ljudstvo odduška svojemu silnemu ogorčenju, tako, da se je moral govor prekiniti za nekoliko časa, na kar se je glavna točka nadaljevala. Ljudstvo je bilo izredno poslušno in glasno odobravanje iz ust starčkovih pa do ust mladeničevih je bilo pravim dokazom, kako se je pričelo ljudstvo buditi, kako poganja že tudi na našem Krasu seme narodne ideje, in s kakšnim, skoro bi rekel, pritajenim veseljem se zanima za novo volilno reformo, katero je g. Večerina tako preprosto in jedrnatost razvijal na tem shodu. Od vseh strani je donela glasna pohvala in vskliki, kakor tudi poznejša srčna zahvala govorniku. Vse to je dovolj pričalo, kako

priljubljen je našemu kmetškemu stanu prvi buditelj in osnovelec agrarne stranke, gosp. Večerina. Saj vsi mi vemo, da se je prvo pri njem porodila ta važna pomembna ideja, da je on prvi pričel prirejati v ta namen shode in kjer so se ti vršili, povsodi so se izborni obnesli na splošno zadovoljstvo ljudstva. Pri nas pa smo ga sprejeli še z večjim veseljem in zadovoljstvom, ker nas je tako nepričakovano posetil z volilno reformo. In kakor je rekel g. govornik ob zaključku svojega govora, tako rečemo tudi mi: on je rekel namreč, da mu je solnce zasijalo v oči in da je s tem prisiljen zaključiti shod; nam pa je drugo solnce posijalo: solnce narodne pravice, solnce vzajemnosti. Da, skupno in složno, kakor je rekel g. govornik, moramo biti in potem dosežemo tudi mi kmetški trdnosti, kar so drugi stanovali že davno, da dobimo tudi mi svoje kmetijske zastopnike, ki bodo čuvali in branili naše interese ter se bodo vsikdar odločno potezali za naše pravice in potrebe. Torej še enkrat: skupnost in složnost! Po shodi se je razvila prijetna zabava in trčili smo hvaležno g. govorniku Večerinu in napili njegovim idejam.

C. in kr. eskadra. Včeraj ob 8. uri predpoludne je pod poveljstvom kontreadmirala Jedina priplula v naše pristanišče e. in kr. eskadra, ki ostane tukaj štiri dni.

Eskadra obstoji iz 10 velikih vojnih ladij in 10 manjih in večjih torpedovk. Ob 10. in pol uri je na jahti »Lacroma« dospel tudi poveljnik vojne mornarice Montecuccoli.

Dopolnilna volitev v Istri. Na dopolnilni deželno-zborni volitvi za mesto Rovinj je bil v četrtek namesto pokojnega dr. a Matija Campitellija izvoljen kandidat italijanskega istrskega političnega društva, stavbeni podjetnik Ivan Benussi.

Slavnostni spreved tržaških društev z razvitimi zastavami danes 5. avgusta k Sv. Ivanu.

Ta spreved bo v našem mestu prvi svoje vrste. Zato je odbor »Trž. podp. in bral. društva«, določil natančnejši red, da bo čim lepši red. Spreveda se udeležijo društva, zbori, deputacije in občinstvo sledečim redom:

Najprej bo stopala godba, za njo Sokol se zastavo. Za tem bodo sledile zaporedoma nastave pevskih društev iz Trsta in okolice in sicer v tem le red: »Kolo«, »Zarja«, Hajdrih, »Adrija«, »Slava«. Potem pride zastava podpornega društva iz Ajdovščine, za njo zastava »Delavskega podpornega društva« in slednjič nova zastava skrita v zavoju »Trž. podp. in bral. društva«.

Za vsako zastavo bo stopalo spremstvo odbora, udov in drugih, tako, da bodo zastave se svojimi društvi redno razdeljene. — Priporočamo da se že v naprej na ulici grupirajo društva, razni zbori se svojimi člani. Ako bo katera zastava imela manjše spremstvo, naj pristopijo pa navzoči v gotovem številu. Pred vsakim društvom bosta stopala po dva odbornika »Trž. podp. društva« znamenjem, katerih naloga bo paziti na red in oddaljenost enega zbora od drugega.

Opozarjamo občinstvo, katero se bo po 3. uri zbralo na Corsia Stadion, naj se mirno in tiho vede, tudi ko se bo spreved razvijal, da mirno in redno stopimo vsi v vrsto, ko pride čas za to.

Spreved ostane ves čas v svojem redu, tudi tedaj ko pridejo prve zastave, pred »Narodni dom« pri sv. Ivanu.

Vsak naj ostane na svojem mestu. Samo Svetivčanec bi prosili, da nam pred uhom pomagajo vzdrževati red. Ako se nam posreči ta javni nastop, bo Vaša čast in dokaz, da ste izobražen narod. Torej na veselo svidejte!

»Našemu razumništvu«. Danes slavi jedno naših delavskih društev — »Trž. podp. in bralno društvo« — znamenito dvojno slavlje, ki se zaprične s slavnostnim sprevedom izpred društvenih prostorov na Corsia Stadion št. 19. Ako bo vreme le količkaj ugodno, bo ta spreved gotovo časten za tržaško Slovenstvo, kajti ne dvomimo, da se ga naše delavske mase udeležijo v velikem številu, da tako kažejo bratsko ljubav bratom — udom društva jubilarja.

Ali pa naj tu še le pripovedujemo, kaj pomenjajo te delavske mase za slovensko stvar v Trstu? Na kratko bodi naglašena stara resnica: delavstvo je naš fundament, na katerem sloni naša narodna in politična zgradba v Trstu! Brez delavstva ni Slovenstva tržaškega!!

Nadejamo se torej, da bodo vsi sloji tržaški, posebno pa tudi naše razumništvu, vedeli, kaj jim velela danes narodna dolžnost!!

Danes je prilika, da na manifestanten način pokažemo delavstvu našemu svoje simpatije, svoje sočustvovanje, svojo ljubav in svojo — hvaležnost. Današnji delavski praznik naj se razvije v — slavlje, na katerem bo sodelovalo z vsem srcem vse naše tržaško Slovenstvo! Naj se v tem in onem križajo nazori, ali v enem se morajo združevati vse naše duše: v ljubezni do krvi svoje!

Še drug »naš dan«! Pišejo nam: G. »Brun« je pač vabil na slavlje »Trž. podp. in bralnega društva« a je pozabil opozoriti še na drug »naš dan«, ko bo izlet v divno lepo kanalsko dolino — ko poletimo v obiske k bratom v Tolmin! Kolikor čujemo poleti na ta drugi »naš« dan toliko Tržčanov preko Krasa in Gorice v Tolmin, kolikor jih še ni poletelo ob nobeni slični priliki!

Toliko društev, toliko društvenih zastav in pa toliko slavljev in slavlčkov še ni videla soška dolina! Tu v Trstu je za ta izlet toliko zanimaja, kakor ga ni bilo še nikdar za noben izlet.

Je pa tudi umljivo to. Tu živi veliko število slovenskih sinov, ki jim je zibel tekla v soški dolini; ti se neizmerno vesele dneva, ko na tako impozanten način obiščejo svojo rodno zemljo. Mi pa, ki nismo še bili v lepi soški dolini, hočemo porabiti to ugodno priliko, da se pridružimo našim tržaškim Sočanom, da si ogledamo ta divni, romantični kos naše zemlje, ta del naše domovine, iz katerega je naš narod dobil že toliko veleuglednih sinov in veleumov. Dne 5. avgusta in oni 8. septembra bodita torej »naša dneva«!

Ta dva dneva naj pokažemo tržčani, da nas je in da smo res Slovani!!

Pohajajč.

Današnjega slavlja »Trž. podp. in bralnega društva« se udeležijo — kakor nam brzojavno naznanjajo iz Tolmina — po deputaciji tudi odbor za tamošnjo veliko narodno slavnost.

Poseben vlak iz Trsta v Postojno. Danes teden se odkrije v Postojni spomenik slovenskemu pesniku M. Vilharju. Slovenski narod, ki se zaveda, koliko hvaležnosti je dolžan nasproti svojim duševnim velikanom, pohiti v obilem številu v notranjsko metropolo, svetovno znano Postojno, da s svojo udeležbo povečica slavnost, ki se bo vršila v proslavo dičnega pesnika. Od vseh strani naše lepe slovenske domovine pride ta dan veliko ljudstva. Tudi mi Tržčani moramo pokazati, da znamo ceniti zasluge znamenitih mož! Zato je naša narodna dolžnost, da se udeležimo tega slavlja mnogoštevilno.

Da se pa omogoči udeležba kolikor možno vsemu tržaškemu občinstvu, je stopilo naše »Trgovsko-izobraževalno društvo« v dogovor s pripravljalnimi odbori za Vilharjev spomenik in se v ta namen priredi poseben vlak do Postojne.

Ker upamo, da se naše zavedno ljudstvo udeležijo tega slavlja v čim večem številu, prosimo vse tiste, ki mislijo poleteti prihodnjo nedeljo v Postojno, da se zglašajo med uradnimi urami v »Trgovsko-obrtni zadrugi«, ulica s. Francesco 2 (kjer je bila poprej slovenska posojilnica). Tam izvedo podrobnosti o slavnosti in o posebnem vlakcu.

Natančnosti priobčimo seveda tudi v »Edinosti«.

Mahrova trgovska šola v Ljubljani je završila letos svoje 71. šolsko leto. Na njej se je šolalo do danes 12.505 učencev.

V brežiškem okraju kandidira za štajerski deželni zbor namesto pokojnega Žičkarja, državni poslanec g. dr. Anton Korosec.

Iz sv. Ivana nam pišejo: Cenj. »Edinost« od minolega torka je že v kratko poročala o novi maši, ki jo je imel v nedeljo v naši župni cerkvi č. g. Anton Križman. Naj dodam k omenjenemu poročilu še nastopno:

Po cerkveni slavnosti so se povabljeni gostje podali v rojstno hišo novomašnikovo, ki je bila krasno odičena zelenjem in narodnimi zastavami. Na obedu razvila se je prava narodna slavnost. Vrsto napitnic je otvoril č. g. Cink, ki je napil novomašniku ter mu v svojem nagovoru priporočal, naj v svojem duhovno pastirskem delovanju skrbi za duševni in gmojni blagor svojega naroda. Gosp. novomašnik se je g. Cinku zahvalil za krasni govor v cerkvi in na napitnici, pozdravil je vse navzoče goste, a zahvalil se očetu in materi za njuno požrtvovalnost, da je dočakal, kar je želel postati in kar je postal. Govor

(Dalje na 6. strani)

Povodom premeščenja prihodnjega 24. avgusta
v ulico **S. CATERINA** šte. 9 bivši trg Gadola
prodaja trdka

blaga za moško obleko
JOSIP SPEHAR
vse letno in zimsko blago pod izredno znižanimi cenami.

Sedaj v ulici S. Spiridione 6

Ne čitaj
samo, ampak, pre-
pričaj se, da nihče
ne more tekmovali
z narodno
zalogo olja
IVAN MILLONIG
TRST, Piazza Barriera št. 3, TRST
FILJALKO
Campo S. Giacomo št. 16.
Prodaja in raz-
pošiljanje na de-
belo in na drobno.
Ceniki na razpolago.

C. kr. priv.
Riunione Adriatica di Sicurtà
Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilance
31. decembra 1904.

Zadružna glavnica (od kojih vplačano K 3.200.000)	K	8.000.000
Rezervni zakladi dobičkov		7.489.915
zaklad proti vpadanju vrednostij javnih efektov		4.14.4154
Rezervni zaklad premij za zavarovanja		63.152.182
Zavarovanja na življenje v veljavi 31. decembra 1904		295.436.382
Izplačane škoče v vseh oddelkih od ustanovitve društva [1898—1904]		542.251.551

Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih zavarovanja proti požaru, strelji, škodi vsled razstrelb ulomu kakor tudi prevozov po suhem in morju; sklepa pogodbe za zavarovanje življenja po raznovrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačljive za življenja ali po smrti zavarovanca, doto otrokom itd.

»Zavarovalnica za govejo živino« in
Pev. društvo »Zvon« na Opčinah
priredita
veselico z javno tombolo
dne 12. avgusta 1906
na dvorišču gosp. M. DANEU na Opčinah.

Program veselice in dobitki tombole se objavijo pravočasno.

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh, so »MALI OGLASI« v »Edinosti«

Društvo »Narodni dom« v Trstu
razpisuje službo

društvenega uradnika
Plača po dogovoru.

Ponudbe naj se pošiljajo na društveni odbor v Trstu, ulica Ceppa št. 21. do 15. avgusta t. l.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.
KATALOGI BREZPLAČNO.

Trgovina z manufakturnim blagom
Rossit & Kaucich
Nasledniki Luigi Ricci-ja
Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Velika množina perila
po ceni, da se ni bati tekmovalja.

Kotonina surova za srajce po nvč. 14 in več	
Chiffon	16
Madapolam	18
Nazoviplatno	16
Kotonina surova za rjuhe	40
„bela	18

VELIKA IZBERA
perkalov, batist, zephir, borgetov itd.

Trgovina z manufakturnim blagom
Rossit & Kaucich
Nasledniki Luigi Ricci-ja
Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Hotel
„TRIGLAV“
na Bledu.

Podpisani priporočajo svoj narodni hotel

„TRIGLAV“
ob kolodvoru — z najlepšim pregledom na jezero — slav. občinstvu, posebno potnikom in izletnikom. Pripravljenih je 22 sob za prenočišče

JAK. PETERNEL.

Ermano Cattelani
Trst, ulica Acquedotto šte. 10, Trst

Inštalacija za vodo in plin.
Velika zaloga držal za svetiljke, tulipanov, aparatov in vseh drugih predmetov za žarno luč.

Zaloga mrežic prve kakovosti.
Izvršuje o priliki 24. avgusta povodom premeščenja stanovanja ali trgovine prenos svetilk. Izposojuje svetiljke po tovarniški ceni.
Naročbe se izvršujejo točno.

V zalogi
olja, kisa, mila in kave
v ulici Stadion šte. 19
(na oglu ulice delle Acque)
se prodajajo vsi omenjeni predmeti
brez konkurence.
Blago se dobi vedno sveže.
Odpošilja se tudi na deželo.
Priporočajo se najtopljeje upravitelj
Edvard Lupieri.

Posredovalnica
za
kupovanje in prodajanje hiš
V. EISELT
Ulica Torre Bianca št. 16, I. nadst.
od 10. do 12. predp. in od 4. do 7. pop.

HOTEL BALKAN

70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerne Počkaj & Xögl

HOTEL BALKAN

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejema "Inseratni oddelek" v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinost“

Skrb vsake gospodinjice je posvečena družinski blaginji.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdrava v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (Islejske peslepe).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Instalovan cenik brezplačno in franco

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Alojz Jasbitz

stavbeni mizar

Trst, ulica della Rotonda št. 4

IZDELOVALNICA

umetninskega pohištva (mebljev)

fino delanega in navadnega.

Sprejemajo naročila po uzorcih.

Cene zmerne.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

C. VECCHIET

ZLATAR

TRST - Corso št. 47 - TRST

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in zmenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti. Sprejemajo naročila in popravila vsakovrstno zlatenino, srebrnino in žepne ure.

Cene zmerne.

Pozor Sloveni!

Hočete se dobro in ceno obleti? Zatecite se vsi v trgovino **L. Corsi, Trst** vogal Torrebianca 45

Velika zaloga izgotovljenih oblik za moške in dečke.

Jopici, hlače, telovniki, srajce bele in barvane, pletenice ovratniki, ovrtnice, nogovnice in vsakovrstni drugi predmeti za moške. — Velika izbira hlače in srajce „COMMONS“ posebna vrsta za delavce.

Moški klubki prvih tovarn. Moški in ženski dežniki. Pletene ohleke — rumene in modre — za kovače in mehanikarje. — Zaloga blaga za moške ohleke.

Sprejemajo se naročila po meri za moške ohleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo in hitrostjo.

V nadi, da ga bo slavno slov. občinstvo počastilo z obilnim obiskom, bilježi udani **L. CORSI**

V prodajalnici se govori slovenski.

V prodajalnici se govori slovenski.

Carlo Vitez

Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale

AUTORIZOVANA

mehanična delalnica

za inštalacije plina, vodovodov in električne razsvetljave.

Velika zaloga priprav za žarne luči na plin.

SVOJI K SVOJIM!

Prva klet dalmatinskih vin

Biliškov & Arambašin.

v TRSTU, ulica Sanità 22.

TRANSITNA ZALOGA

Lastni vinogradi in nasadi oljk v Kaštelu v Dalmaciji.

Na zahtev se pošilja na dom v steklenicah ali sodčkih.

Andrej Rudeš, mizar

in izdelovalec pohištva

(ulica Irene della croce 4, in ulica Scussa 8)

Ima vedno v zalogi zakonske in obedovalne sobe najfinije in trdno delane v lastni delalnici.

Posebna izbira kuhinjske opreme.

Specijaliteta: **OMARE-LEDENICE.**

Sprejemlje kakoršno-koli naročilo za tu in za zunaj, kakor tudi poprave.

Začudenje vzbuja!

Mesto K 18

le K 7

Krasna Gloria remontoirska srebrna ura, s 3 močnimi pokrovi in z odskočnim pokrovom, bogato gravirana, točno idoča, 3-letno jamstvo pošilja po povzetju za samo K 7

Tovarna ur L. KÖNIG

Dunaj, VII., Westbahnstr. št. 36/117.

Tovarna, sladstičarna in tovarna biškotov

Vinko Škerk

TRST — ulica Acquedotto št. 15 — TRST (vis-a-vis Kavarno Centrale)

Podružnica ulica Miramar št. 13

Vsaki dan 3-krat svež kruh. Moka vsake vrste iz najboljših mlinov po najugodnejši ceni. Izvrsni biškoti, toliko navadni, kolikor tudi finiji; specijaliteta biškotov za čaj in druge potrebe. Pošiljam na deželo s poštnim povzetjem od 2 kg naprej. Razpolagam tudi z veliko izbero najfinjših bonbonov in čokolade napolnjene z najfinjšimi likerji. Specijaliteta kruh iz krompirja. Vsakovrstni likerji in čokolade; bonboni, ruski in kitajski čaj. Svoji k svojim.

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje; kdor išče uradnike ali službene osebe; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor želi posojila, vknjize itd., prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd. naj se posluži **MALIH OGLASOV** v „Edinosti“, ki so najcenejši, največ čitani in najbolj pripravi v dosego namena.

Trgovina z urami

Antonio Bucker

Trst, ulica Barriera vecchia 19.

Velika izbira zlatih in srebrnih žepnih ur za moške in ženske. Sobe zidne ure (pendole), budilnice a gld. 1-50 in več z jamstvom za dve leti.

Izvršuje poprave z največjo natančnostjo. Cene po dogovoru.

A. Beccari R. Rose

autorizovana mehanika in inštalaterja vode in plina

TRST, ulica Acquedotto št. 22

Telefon št. 1448.

Sprejemajo se v popravu svetiljke, sesalke, kopeli, closet, vodne pipe itd. itd.

oskrbuje in upravlja vodne kalkulatorje ter imata Zalogo pritliklin in prodajo mrežic za svetiljke

Proračune na zahtev brezplačno.

Na prodaj je

pohištvo

svetlo in temno, spalne sobe, posamezni komadi, omare za knjige, pisalne mize, stolice, modiljoni, slike, elastične železne postelje, blazine, izbira divanov, moderne kuhinje za smešno ceno radi pomanjkanja prostora.

ulica Chiozza 8 (rudeče table)

VIKTOR DOPLICHER

JOSIP ROŽ

mizarski mojster

v Trstu, ulica Raffaele Zovenzoni 6

izvršuje

vsakovrstna mizarska dela.

Posebno pa se priporoča slovenskim konsumnim, posojilnim in drugim zavodom po deželi za nove stavbe.

Prvi tržaški mehanični zavod za

pranje in likanje perila

ulica del Belvedere št. 35.

Specijaliteta za moško perilo, kakor ovrtnike, zapestnice po dunajskem sistemu, zamčeno lepše kot novo in del časa trajajoče. Centrala ulica Belvedere 35. — Tu navedeni lokali sprejemajo in oddajajo na vsako željo: L. G. Colombani ul. Vincenzo Bellini 18, Enrico Bonetta, mironilnica, ul. Geppa vogal Carradori, Arnaldo de Stefani, brivec, ulica Massimo Dazeglio 22, vogal ul. Foscolo, Dussatti Francesco, brivec ulica Cavana 3, Marco Gustavo, mironilnica ul. Giulia 20.

Tapecirarska delalnica

IVAN KRSTNIK CAZORZI

TRST ulica Dom. Rossetti št. 1

(vogal ulice Stadion)

Izvršuje vsako tapecirarsko delo z največjo hitrostjo, eleganco in po zmernih cenah.

Specijalitete:

okrašenja sob, stanovanj in hotelov

Vsakovrstne dekoracije.

Pečena testenina

in močnate jedi

so za nekatere predmetom neutešljivega hrepenenja, ker jih njihov želodec ne prenaša. Toda le tako dolgo, dokler niso pripravljene s **Ceresovo mastjo**. Ako so pripravljene s to, jih prebavlja tudi najšibkeji želodec.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19 — v Medjačovi hiši v prilličju — Dunajska cesta št. 19

sprejema :

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premečnih in pridelkov proti požarni škodi ;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji za življenje in nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže* na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo splošne osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovaneem popolno varnost.

Edina domača zavarovalnica! Svoji k svojim!

Glavno poverjeništvó za Trst, Goriško in Jstro pri g. Drag. Starec na Proseku pri Trstu

Cevlarski mojster

Viktor Schenk

priporoča

svojo zalogo
raznovrstnega
obuvala

za gospe, gospode in otroke.

Prodaja najboljši biki
Fredin graciosa cavalier.

TRST

ulica Belvedere šte. 32

Grand hotel „Union“ v Ljubljani.

Komfort prve vrste.

Nad 100 sob.

Podpisani javlja interesovanim osebam, da je s 1. julijem prevzel ravnateljstvo
„Prima autorizzata agenzia di mediazione Gambrinus“
(Prvo avtorizovano agencijo za posredovanje „Gambrinus“)

ki se bavi edino le s pivarnami in zalogami piva, kakor so: PRODAJA PIVA v sodčkih in steklenicah, KUPOVANJE in PRODAVANJE hotelov, restavracij, pivotočev in vsaki drugi posel, ki se tiče omenjenih strok, tudi za spodnjo in zgornjo okolico. — Gotov podpore od strani interesovanih oseb se beležim

Mario Jesurum, Prva avtorizovana agencija „Gambrinus“
TRST — ulica Farneto šte. 10, II. nadstropje
od 9. zjutraj do 12. opol. in od 3. pop. do 7. ure zvečer.

DOMENICO RAVALICO ulica Nicolò Macchiavelli št. 32. Telefon 1729

NOVA ZALOGA VINA

Jstrska vina, furlansko belo in črno vino, žpolo in kraški teran.

Vino v steklenicah od enega litra 72 stot., v steklenicah od pol litra 36 stot. skupno z steklenico. — Kraški teran v steklenicah 1.04, od pol litra 52 stot. skupno z steklenico. — Fina vina v buteljkah različnih vrst. — Za krčmarje in gostilničarje posebne cene.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

AVGUST ŠTULAR

ul. Gioachino Rossini 24 (zraven sv. Antona novega)

priporoča sl. občinstvu, vojaškim in civilnim krogom bogato opremljeno

odlikovano krojačnico

Bogata zaloga tu- in inozemskega angleškega blaga in vseh v krojaško obrt spadajočih predmetov. Delo precizno, cene zmerne. Naróče se izvrše točno in se dostavljajo na dom. — Unanje naročbe se sprejemajo vsak čas in se točno izvrše. Ukusni kroj, kakor tudi solidno, trpežno delo in izvrstno blago. Izdeluje se tudi kompletne sokolske obleke po najnižji ceni. — Velika zaloga kavat in vsake vrste gamb.

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN

MIZARSKE ZADRUGE

v GORICI-SOLKAN

TRST VIA DEI RETTORI (ROSARIO)

PALAZZA MARENZI

PODRUŽNICE: SPLJET, REKA

TELEFON N 1631

Učilišče in vzgojevališče za deklice

Temeljiti pouk po učnem načrtu za osemrazredne ljudske šole na Primorskem. Letna plača 450 kron. — Hiša z vrtom, lep in zdrav kraj, krasen razgled na morje, kopalnica. Sprejemajo se tudi deklice v oskrbo čez dan. Pouk v slovenskem, nemškem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku; v godbi, glasovir, gosli citre, petje, v ženskih ročnih delih, v risanju in slikanju.

Šolske sestre

Trst — ulica G. Besenghi št. 6 — Trst

MATEJ ZAGAR

mizarska delavnica

Trst, ulica Ugo Foscolo šte. 10

Izvrši vsako mizarsko delo, popolnoma urejene spalne, zakonske in obedovalne sobe v modernem stilu in priproste, po načrtu, kakor tudi kuhinjsko pohištvo. — Ima vedno pripravljeno pohištvo.

Prejema naročbe vsakovrstn. mizarskega dela in popraviljanje pohištva.

Delo fino in solidno. Cene zmerne.

FRANCESCO S. DONATI

elektrotehnik

TRST, ulica dell'Acquedotto št. 25

Avtorizovana elektrotehnična delavnica s pridržano mehanično delavnico

Sprejema vpeljavo električne razsvetljave, zvoncev, telefonov, strelavolov, kakor tudi mehanična dela, ki so v zvezi z elektrotehniko, kakor popravila dinamičnih motorjev in presnove svetiljk kakršnoga si boji sistema.

Cene jako zmerne in izvršitev popolna.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije vdove Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove 5 (vokal Torrente). „Alla Città di Londra“

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke, kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh in raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske, obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (pristani ang'elski). Specialiteta: blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Tri goldinarje

stane mali poštni zalogček dobro zbranega mila: vijolice, vrtnice, zvonček, heliotrop, kreskovi ovet, lilija i. dr. — Pošiljatev po poštne povzetju

BOHEMIA PARFUMERIE

Bozenbach & E. Welcher 240

Drogerija

Gustavo Marco

ulica Giulia šte. 20.

Droge, barve, pokost, petrolej, čopiči, ščetke, mila, parfumi itd. — Zaloga šip in steklenin.

Najboljša reklama za trgovce,

obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh,

so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

GLAS.

V bogatej zalogi pohištva

Em. Ehrenfreund

(prej Jost)

ulica Nuova 24 (prillice)

daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

EDINA SLOVANSKA DELNIŠKA ŽIVLJENSKA ZAVAROVALNICA

Najugodnejše in najcenejše zavarovanje:

- a) Za slučaj smrti.
- b) „ „ „ in doživenja.
- c) Zavarovanje dote in oprave nevest.
- d) Moderno zavarovanje s sočasnim obrestovanjem vsch vlog.
- e) Moderno zavarovanje s sočasnim zavarovanjem za slučaj nesposobnosti.
- f) Najrazličnejše kombinacije zagotovljenja pokojnine.

Prva češka

splošna delniška družba
za zavarovanje

v PRAGI

na življenje

Glavno zastopništvo za slov. dežele v TRSTU, ul. Torre bianca št. 21. I.,

kjer se dobi vse cenike in potrebna pojasnila.

Najboljši zavarovalni pogoji:

- a) Zavarovani znesek se izplača popolnoma tudi v slučaju samomora dvoboja, če je bilo zavarovanje 2 leti brez prestopa in veljavi.
- b) Zavarovalne listine ne zapadejo, če so tri leta v veljavi, in če ni nanje podano posojilo.
- c) Zavarovalne listine, ki so bile vsled neplačane zavarovalnine zmanjšane ali zapadle, se more kadarkoli tekom 3 mesecev obnoviti; to obnovenje ni odvisno od zdravstvenega stanja še živečega zavarovanca.
- d) Na zavarovalne listine, ki so najmanj tri leta v veljavi, dovoljuje družba posojila za zmerne obresti.
- e) Vojni risiko je v vseh zavarovanjih (izvzemši samo vojaške po poklicu in osebe, ki izvršujejo vojaško službo pri mornarici) takoj od začetka zavarovanja in sicer do zneska K 10.000 brezplačno všteto.

g. novomašnika je prisilil pričujočim solze v oči.

Govorili so še gg. Trobec, Hušo, župni upravitelj Sila, Piščanc, Logar, H. Sv. Skerl in brat novomašnikov.

Zadnji je na koncu svojega govora priporočal našo slavno družbo sv. Cirila in Metodija, nakar se je odzvala gđ. Ivanka Rolih iz Gorice ter nabrala med gosti 35 kron 52 stot. Potem je imel na novomašnika še krasen nagovor njegov lastni brat, ki je provzročil med povabljenici veliko navdušenje.

Gospodu novomašniku, ki je že imenovan kapelanom v Škedenju kličemo: Na mnoga leta!

[Omenjeno svoto 35 K 52 st. hrani uredništvo »Edinosti«].

„Slovenski znak“, obstoječi iz lipovega peresa s cvetjem v naravnih barvah — le eden cvet s tremi glavicami je belo-modro-rudeč — je dala napraviti znana narodna tverka Uršič & Lipej v Brežicah. Znak je jako ukusno izdelan v email. Čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metodija.

En znak stane 1 krono; ob večjih naročilih se dovoljuje znaten popust. Naročijo se lahko znaki z varnostno iglo, ali z gumbom pri tverki Uršič & Lipej v Brežicah ob Savi.

Slovenci! Narodni sovražniki nas vedno bolj in bolj pritiskajo, tuji naval grozi preplaviti naše pokrajine. Bolj nego dosedaj moramo ponosno povdarjati vsepovsodi: „Slovenec sem!“ Pokažimo se Slovence vsepovsodi, s slovensko govorico, s slovenskimi šegami, s slovenskimi znaki! Segajte pridno po slovenskih znakih; nosite jih ob vsaki priliki, izlasti na potovanju!

Odbor za slovenski znak.

Poskus samomora ali nesreča? Si- noči ob 10. uri in pol je bil zdravnik se zdravniške postaje telefoničnim potom pozvan na pomoč 18-letni Josipini Milič, stanujoči na Pončani št. 57. Na zdravnikovo vprašanje, kaj da je dotični, so mu po telefonu povedali, da je izvršila poskus samomora s tem, da je skočila v morje, in da so jo komaj rešili. Ko pa je zdravnik prišel na Pončano, je našel Josipino Milič popolnoma mirno, a ko je vprašal, da li je res izvršila poskus samomora, so mu dejali, da to ni res. Josipina Milič da se je bila šla kopat, a v morju da je izpodrsnila in da je bila tako res v nevarnosti, da utone.

Nesreča na delu. 37-letni zidar Fran Višnovec, ki stanuje na Vrdeli, je delal pri popraviljanju hiše št. 4 v ulici di Torre bianca. Včeraj predpoludne okoli 11. ure je bil na odru, ki je v višini I. nadstropja. Bodisi pa, da je napačno stopil, ali pa da se mu je morda zvrtilo v glavi, je nesrečno pal z odra na ulico, kjer je obležal brez zavesti. Njegovi tovariši so takoj prihiteli k njemu, da bi mu pomagali, a eden njih je šel po zdravnika na zdravniško postajo. Prišedši k njemu, je zdravnik konstatoval, da je nesrečno precej ranjen na glavi in — kar je najhuje — tudi v notranjosti. Izpral in obvezal mu je glavo in ga dal potem odvesti v bolnišnico.

Koledar in vreme. Danes: Marija sčena; Tisoslav; Dabrina. — Jutri: Spremenjenje Jezusa; Dobrovit; Vlastica. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne 31,5° Celsius. — Vreme: vroče.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko društvo „Kolo“ priredi dne 7. kimovca t. l. običajno „vinsko trgatvo“. To- liko na znanje bratskim društvom.

Kamniška podružnica „Slov. plan. društva“ otvori v nedeljo dne 12. avgusta t. l. koč na Kamniškem sedlu (1879 m). — Pot do koč je iz Kamnika, kakor tudi iz Logarjeve doline čez Okrešelj udobno popravljena.

Planinci in planinski prijatelji dobrodošli.

Obrtnisko društvo pri sv. M. Magd. Spodnji (pri sv. Ani) priredi v nedeljo dne 12. avg. velik domači koncert v korist otroškega vrta. Na koncertu bo sodelovalo pevsko društvo „Slava“ in škedenjska godba. Program se objavi pravočasno.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Istar- sko planinsko društvo“ s sedežem v Pa- zinu.

Pevsko društvo „Šumadija“. Osem jih je, plečasti, kršni, zažganih obrazov, so- kolovih očes, v narodni beli noši. Ko si jih ugledal, zdi se ti, kakor da jim vidiš v zobeh jatagan, za pasom kubur (samokresi), v de- snici dljko-puško, a v levici sablj-damasceno. Med njimi Musa Kesendžija, neki arabski su- žen, ali kaj? Orjak — beži, da te ne poko-

lje! So-li to šumadijski junaki, ki so pod Milošem in Karadjordjevićem izvojevali Srbiji svobodo? Ali nič od vsega tega: v rokah so jim gosli, a iz grla jim se vije ona stara srb- ska pesem. Pojejo, kakor jim duša poje, a pevajoči plakajo! To vam je družba Nikole Petrovića, ki že 25 let obhaja slovanski in tuji svet, svirajoči in pevajoči neizmerno me- lanholične, tužne, mračne srske lirске pesmi, oslajajoči jih z močnimi akordi bojne epske pesmi in brezbriznim, omamljivim refrenom, ki ti potresa vsako žilico in te tako rekoč sili, da se zavrtiš v kolu.

Kakor smo včeraj omenili, prireja ta družba koncerte v restavraciji Depretisa (Po- liteama Rossetti), ki je bila prva dva večera natlačeno polna našega in italijanskega občin- stva. Mi priporočamo našemu narodu, da se okoristi na tej redki priliki, da se seznani s čisto narodno pesmijo, ki vzbuja v nas toliko svetega čustvovanja.

Bratje Sokoli!

Danes se „Tržaški Sokol“ vdeleži slavnosti razvitja zastave in 25-let- nice „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ z društveno za- stavo. Bratje v kroju se zberejo ob 2. uri in tri četrt popoldne v društveni telo- vadnici. Od tod odkoraka „Sokol“ pred pro- store „Tržaškega podp. in bralnega društva“, ulica Stadion št. 19. Ob 4. uri pop. bo slav- nosten spreved na veselični prostor „Narodni Dom“ pri Sv. Ivanu. Pozivljamo brate Sokole, da se mnogoštevilno v kroju vdeleže te slav- nosti.

Ob enem prosi odbor vse brate člene, ki se mislijo vdeležiti I. hrvatskega vsesokol- skega izleta v Zagreb dne 2. in 3. septembra 1906, da mu to naznanijo ustmeno ali pismeno in to čim prej, da zamore preskrbeti zado- stno število prenočišč in ukreniti vse potrebno za ta izlet.

Onim, ki bi se prepozno prijavili, ne bo možno jamčiti za prenočišče.

Na zdar!

Založba kavinih izdelkov v korist družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani Od 1. julija t. l. naprej je edina založnica kavinih izdelkov v korist naše družbe le tverka „Ivan Perdan v Ljubljani“. Tverka Perdan je po naši družbi znana po- stala vesoljnemu Slovenstvu. Postala je pa ob enem tudi naša dobrotnica. Tudi to dobro ve naš narod.

Perdanova kava je najbolj- ša in konkurira z vsemi dru- gimi izdelki te vrste. Zunanja oprema te nove „družbine kave“ je umetniška in ob enem poučna. Na nje ovitkih je videti, naša družbina šolska poslopja v Trstu, v Ve- likovcu, na Muti in na Savi. Slovenke, kupujte odslej le to novo dru- žbino kavo!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani.

Tržaško podporno in bralno dru- štvo v Trstu naznanja vsem onim gospem in gospicam, katere mislijo sodelovati pri slavnosti omenjenega društva, naj pridejo danes do 3. ure popoldne v društvene pro- store, ulica Stadion št. 19.

Razne vesti.

Temperatura v raznih mestih Av- stro-Ogrske. Po vsej Avstro-Ogrski vlada zadnje dni velika vročina. Tako je kazal v zadnjih dneh toplomer zjutraj: v Pragi 22,3, v Lvovu 17,2, v Išli 18,6, v Gradcu 18,2, v Celovcu 17,6, v Budimpešti 20,6, v Saraje- vem 16,6, v Trstu 24,8 stopinj.

* **Mlin pogorel.** V velikem Kubejevem parnem mlinu v Pragi je včeraj nastal velik požar, ki je uničil vse poslopje. Škoda je ogromna.

Pravoslavni škof prestopil v katoli- ško cerkev. Grško-pravoslavni škof Antim, koadjutor metropolita v Amasiji v Mali Aziji, ki je bil odstavljen ter je nekoliko časa živel v Carigradu, je prestopil v katoliško cerkev. Škof Antim je star 70 let.

Brzobjavne vesti.

C. in kr. vojna ladija „Cesarica Elizabeta“.

DUNAJ 4. Vojna ladija „Cesarica Eli- zabeta“ je predvčeršnjem dospela na Samos. Na krovu vse zdravo.

12.000 delavcev odpuščenih.

OPAVA 4. Tovarne tkanin v Bielic- Biali so danes sklenile, da ustavijo v pone-

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

Via S. Francesco d' Assisi št. 2, I. n.

kjer je bila prej „Tržaška posojilnica in hranilnica“. — Telefon štev. 16-04

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član, in je obrestuje po

4 1/2 %

Sprejema tudi vloge po 1 K na teden tako da se po 260 tednih dobi K 300.—

Sprejema hranilne knjižice tujih zavodov, in je realizuje ne da bi se obrestovanje pretrgalo, daje posojila na razne obroke in proti mesečnim odplačilom po K 2 od vsakih K 100, tako, da se posojilo odplača v petih letih. — Deleži so po K 20 in po K 2.

Nadaljna pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi urami, ki so: ob delavnikih od 9. do 12. dopol. in od 3. do 5. popol.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrirana zadruga s neomejenim jamstvom.

Nobena Razprodaja obuval bi ne mogla tekmovati se svetovno tovarno obuval

V

MÖDLING-U

TRST, Corso št. 29.

Izgled:

Dobri moški čevlji . . .	gld. 2-90
„ ženski „ . . .	„ 2-60
Množina ženskih čevljev s trakovi in z gumbi s temnega usnja . . .	„ 2-20
Množina moških lakira- nih čevljev . . .	„ 2—
Enaki ženski s trakovi	„ 3-75
Otročji čevljički rumeni ali črni	„ 1—

Podpirajmo
Dijaško kuhinjo v Trstu!

Serravallo-vo železnato kina vino za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh državah, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Obstojano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi priporočili.

I. SERRAVALLO

— Trst. —

Posojila za častnike, uradnike, penzioniste in privatnike, ki se zamorejo amortizirati tudi v 18 letih s poroštvo ali brez po- roštva. — Hipoteke na prvem mestu. Agencija, Via Nuova 11, II. n. od 10.—1. in od 4.—7. ure.

Velika zaloga APNENEGA KARBIDA prve vrste

do K 26 za 100 kg čiste teže, prsto rovarice za Istro in Goriško pri

Paolo Patrizi TRST — ulica S. Lazzaro št. 9 — TRST

V Kobdilju pri Štanjelu

priporoča se slavnemu občinstvu iz Tr- sta in okolice dobro urejeno 10 minut od kolodvora oddaljeno

gostilno „pri Mahniču“

Toči izvrsten kraški teran, belo vipav- sko, pikulit in Dreherjevo pivo. Kuhinja vedno preskrbljena s svežimi in mrzlimi jedili.

Filip Mahnič posestnik in gostilničar.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Kdor ljubi kakao in šokolado, temu bo priporočen: **Ivana Hoffa Kandel-Kakao** ki ima najmanj tolače v sebi, je torej najlaže pre- bavna, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najbolj- tem okusu izredno poceni. Prišten samo s imenom **Ivan Hoff** in s levo varstveno znamko. Zavoj po 1/4 kg 60 vinarjev. 1/2 „ 60 Dobiva se povsod.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

K impozantnemu spomeniku **Andreja barona Čehovina**

v Branciu

postavljen leta 1898 pred njega rojstno hišo, v kateri se tudi vidijo njegove insignije, se dospel postaje

Štanjel-Kobdilj

nove železnice — peš v 1. uri.

delček delo, ker se niso v njih obratu do danes povrnil redni odnosi. V sled tega bo odpuščenih okoli 12.000 delavcev.

Nevihite na Tirolskem.

INOMOST 4. Sinoči so bile v okolici Inomosta in v drugih delih severne Tirolske velike nevihte z grmenjem in bliskanjem. Na posestvu Reichenau blizu mesta je vdarila strela. Pred hišo je sedela skupina tamkaj nastanjenih lovcev na konju. Enega lovcev je strela ubila, tri druge omamila in poškodovala. Nadvojvoda Evgen je kmalo potem obiskal ranjence v bolnišnici.

Rusija.

PETROGRAD 4. (Petrogr. brz. agent.) Car Nikolaj je vsprejel včeraj v avdienci višega prokuratorja svetega sinoda Samarinova.

PETROGRAD 4. (Petr. brz. ag.) V oči-gled položaja v Petrogradu je mestni glavar sklenil prepovedati izdavanje lista „Rječ“, ki je glasilo konstitucionalno-demokratske stranke.

PETROGRAD 4. (Petr. brz. ag.) Vkljub sklepa sveta delavskih poslancev, da se danes prične generalni štrajk, se vzdržuje železniški promet na progi proti Sestvorjzku. Mesto je mirno. Peti del delavstva praznuje. V mnogih javnih in privatnih zavodih je odpo-vedala električna luč. V vseh gledališčih se je igralo. Vse prodajalnice so odprte. Pro-met ladij in parnikov je normalen. Prišlo je do neznatnih spopadov le povodom zaustav-ljenja tramvajskega prometa, sicer ni nikakih vesti o nemirih.

PETROGRAD 4. Zdi se, da pride ven-dar le do generalnega štrajka, ki ga je skle-nil štrajkovski odbor, v zvezi temu, da se je o tem doslej dvomilo. Štrajk prične baje o 12. uri po noči, ko se truplo pokojnega poslanc-a d. H. Herzensteina prepelje z Finskega na Nikolajev kolodvor. Prebivalstvo je razburjeno, ker je bilo v Kronstadtu nekoliko puntarjev po naglem sodu ustreljenih. Oblastni se na-dejajo, da vzdrže promet na glavni železnici po vojaštvu.

HELSINGFORS 4. (Petr. brz. agent.) Brzjavni in železniški promet je reden. Vse oblastni se prizadevajo, da vzpostavijo zopet normalno vzdušje. Sinoči se je razburjenje v sejo, da se posvetuje o od-meni „rudeče garde“.

HELSINGFORS 4. (Petrogr. brz. agent.) Tor-pedovka st. 106, ki se je branila slediti oklopnemu križarju „Pamjat Azova“, je predrila v Reval. Moštvo drugih ladij se je izkrcalo ter je iskalo zavetja v gozdu. Križar „Abrek“ je pustilo moštvo na bregu. Na „Pospešnju“ je posadka ugasnila ogenj ter pustila, da je voda udrla v ladijo.

HELSINGFORS 4. (Petrogr. brz. agent.) Glasom zanesljivih poročil so bili povodom zadnjih nemirov v Sveaborgu in na bližnjih otokih ubiti polkovnik Natava in deset voja-kov ter tri civilne osebe, 35 oseb je bilo težko, 40 pa lahko ranjenih. Med žrtvami na otokih so tudi nekatere osebe, ki se niso udeležile nemirov.

KRALJEVEC 4. Iz Mitave poročajo, da se je vsa tamošnja posadka spuntala ter ubila poveljnika 2. stotnika.

VARŠAVA 4. Glasom neke brzjavke iz Libave je bil v minoli noči med Libavo in Hasenpotom napaden osebni vlak in je bil iz postnega voza ukraden znesek 80.000 rubljev. Oropanih je bilo tudi več pot-nikov.

HELSINGFORS 4. Boji z rubeče garde so ponehali, veliko gibanje je pa za štrajk. Vse državi prijazne stranke so se od rubeče garde ločile.

PETROGRAD 4. Iz Sineferopola poro-čajo, da je včeraj nekoliko oboroženih oseb vdrlo v gubernijsko tiskarno, ki so tamkaj delale od 3. ure popoldne do večera in na-tisnile 5000 izvodov viborskega manifesta.

PETROGRAD 4. Zdi se, da generalni štrajk izpodleti. Železniški promet se vrši redno. Večina hiš je v zastavah povodom imenadne carice-vdove. Razpoloženje večine delavcev je apatično. Na drugi strani so o poludne pričeli štrajkati tiskarji, tako, da naj-brž ne izidejo listi.

JUSOVKA 4. (Petrogr. brz. agent.) Radi štrajka delavcev v tukajšnjih plavžih so v mi-noli noči dospela ojačanja redarjev in eska-dron dragoncev, ki so takoj aretovali vodite-lje štrajkovskega gibanja. Ko so delavci o tem zvedeli, so se zbrali in skušali osvoboditi to-variše. Pri tem je prišlo do spopadov z vo-jakstvom, vsled česar je bilo več oseb ranje-nih, voditelji so pa bili aretovani.

PETROGRAD 4. Glasom vesti dospelih iz Finske, protestirajo senat, časniki in pre-bivalstvo proti grozovitostim rubeče garde. Tudi finski socijalni demokratje nočejo o njih ničesar vedeti. Modra garda je zasedla Abo in nekatere druge strateške točke, da po-maga uničiti terorizem Rusov. Modri so iz-gubili v boju z Rusi tri najuglednejih držav-ljanov Finske.

Trgovina.

Borzna poročila dne 4. avgusta.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.10—19.13, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.22½—240.50 Francija K 95.47½—95.65, Italija K 95.45—95.65—italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.27½—117.45, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.49—99.70, ogrska krona renta K 94.65—95.95, italijanska renta K —, kreditne akcije K 663.—670.—državne železnice K 671.—673.—Lombardi K 167.25—169.25 Lloydove akcije K 757.—745.—Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—do 483.—, Bodenkredit 1880 K 302.—310.—, Bodenkredit 1389 K 302.—310.—, Turške K 163.00 do 16.00 Srebake — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.40	100.40
„srebrni	100.40	100.40
Avstrijska renta v zlatu	117.75	117.75
„v kronah 4½	99.60	99.60
Avst. investicijska renta 3½	89.60	89.55
Ogrska renta v zlatu 4½	112.90	112.90
„v kronah 4½	94.75	94.80
„3½	84.75	84.75
Akcije nacionalne banke	1769.—	1761.—
Kreditne akcije	670.25	669.25
London, 10 Lstr.	240.22½	240.22½
100 državnih mar.	117.32½	117.27½
20 mark	23.47	23.47
20 frankov	19.10	19.09
100 ital. lir	95.45	95.45
Cesarski cekin	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 97.42 italijanska renta 102.30, španska exterior 95.75 akcije otomanske banke 644 —. Menjice na London 251.50.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 176.—unificirana turška renta 96.70 avstrijska zlata renta 100.50, ogrska 4½ zlata renta 94.75, Landerbank 467.—, turške srečke 147.25, pa-riška banka 15.13, italijanske meridijske akcije 8.27, akcije Rio Tinto 16.62 Vzdržana.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 97.13½ srebrni 25½, Lombardi 7.—, španska renta 94.7½ ita-lijanska renta 101½, tržni diskont 3½, menjice na Dunaju —. Mirna.

Tržna poročila 4. avgusta.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.68 do K 14.70, rž za okt. K 12.34 do 12.36, oves za okt. od K 12.60 do 12.62, koruza za avgust 12.40 do 12.42. Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanje ome-jeno, tendenca mirna. — Prodaja: 20.000 met. stot., za 10 stotnik nižje; druga žita slabotnejše. — Vre-me: vroče.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 39½, za december 49½, za marec 40½, za maj 41½. Trdno. — Kava Rio na-vadna loco 40—42 navadna realna 43—44 navadna dobra 45—46.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za avgust 17.60, za september 17.65, za oktober 17.65, za november 17.55, za dec. 17.65, za januar 17.70. — Mirno. — Vreme: oblačno.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bo-doče dobave. Stalno, nespremenjeno, za 5 stotnik nižje. — Prodaja: 9.000 vreč.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 48.50, za sept. 48.75. Mirno.

London. Sladkor iz repe surov 8½, Sh; Mirno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.75, za sept. 16.—, za dec. 16.15, za nov.-februar 16.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.85, za sept. 22.45, za sept.-dec. 22.55, za november-februar 22.65 (stalno). — Moka za tekoči mesec 31.30, za sept. 30.30, za sept.-dec. 30.—, za november-februar 29.60 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 65½, za sept. 65½, za sept.-dec. 67½, za januar-april 66½ (mirno). — Spirit za tekoči mesec 46½, za sept. 44½, za september-dec. 41½, za januar-april 40.— (stalno). — Sladkor surov 98½ usov nov 22½—23.— (stalno). — bel za tekoči mesec 25½, za sept. 25½, za ok.-januar 27.—, za januar-april 27½ (stalno). — radi-uran 56.50—57.— Vreme: lepo.

Oglaš. poslana, osmrtnice, zahvale, male oglaš. in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejema „Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinost“.

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli:

Skarps, brnčni ravn., ZADAR: Dr. Podobsky, zdravnik, TRST: Sapecke, zaseb., LJUBLJANA: Renner, učitelj, BRAUNOU: Dr. Mi ek, praktični zdravnik, PRAG: Macha, prof., MAER OSTROV: Oraschen, c. k. ritmojster v prof., DUNAJ: Siwiz, ravnatelj DUNAJ: Karpen, potov., DUNAJ: Schle-han, potov., DUNAJ: Tralka, prof., GALICJA: Sliber, trgov., SELCE: Krsich, dijak, DUNAJ: Plervich, c. k. notar, VIŠNJAGORA: Frischbauer, zaseb., DUNAJ: Schuman, tovarnar, DUNAJ: Jarod učitelj, PRAGA.

Mirodilnica

Silvija Schussnig

se je preselila od trga S. Giovanni

■ v Via delle Torri ■
vokal ulice S. Lazzaro št. 17.

Pijanosti ni več

Vzorec tega čudeznega izdelka „COZA“ se pošlje brezplačno.

More se dati v kavi, v mleku, v pivu, v vinu ali v jedilih ne da bi pivo to zapasil.

Pratek „COZA“ ne škoduje čudo-vito, tako, da se pivu pristudi alko-hol in vse alkoholne in močne pi-jace. Ta pratek deluje tako mirno in gotovo, da mu ga smejo dati žena, sestra ali hči dočelnika, ne da bion spazil, kaj je resnično praznilo njegovo zdraviljenje.

Pratek „COZA“ je princel mir v tisoče družine, je rešil ogromno oseb stranut in ponizav, da, iz takih oseb je celo napravil čvrste, močar in vacega dela zmožne ljudi. Ta pratek je še marsikatero mla-denca spravil nazaj na pravo pot sreče ter je podaljšal za mnogo let življenje mnogim osebam. — Zavod, ki posreduje ta čudodelni pratek, pošlje vseni onim, ki zahtevajo, knjigo s pojasnili in en vzorec. Dupljuje se v italijanskem jeziku. — Zanjeno je, da je pratek popolnoma neškodljiv.

COZA ISTITUTE 62, Chancery Lane, London 271 (Anglija).

Na pisma je djati znakmo 25, na dopisnice za 10 stot.

MIZARSKA DELALNICA

Josip Visnovitz

TRST, ulica Dante Alighieri

izvršuje vsakovrstno delo

pri novih zgradah

Prodaja jelove deščice za pode.

Restavracija

„Zlatorog“

NA BLEDU

v bližini novega kolodvora.

Izvrstna hrana in pijača.

Sobe za prenočišča s krasnim razgledom na jezero.

Cene zmerne.

Za obilni obisk se uljudno priporoča last ik

IVAN RUS.

Prva in edina

pisarna v vojaški stvari

koncesijonirana od vis. c. k. namestništva

Borzi trg, Trst

(uhod pod prehodiščem.)

Daja nasvete in informacije o vsem, kar se tiče novačenja in vojaške službe.

Izdeluje in odposilja vsako vrsto prošelj vojaškega značaja — oproščenje od voja-ških vaj in kontrolnih shodov, enoletno do-brovoljstvo, ženitbo, doseganje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe vsprejetja v vojaške sole itd. itd.

Pooblaščen je zastopati stranke pred upravnimi oblastnjami.

Posreduje v najtežavnejših slučajih. Reševanje hitro in točno.

URADNE URE:
Ob delavskih od 9.—12. predp. in 4.—7. popol.
Ob nedeljah in praznikih od 10.—12. popoldne.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Radi preselitve

proda se takoj za polo-vično ceno prodajalnice jestin, v kateri se prodaja vino, pivo, spirit, per-lej itd. Prodajalnica ima tri lokale: kuhinjo, maga-zin, stranišče, vodo. Najemna mesečno glid. 10.—. Ulica Cbiozza 83.

Hiša na predaj

je v lepi poziciji v Bar-kovljah: tri sobe in ku-hinja; okoli hiše vrt. Naslov daje „Inseratni oddelek Edinosti“.

Stanovanja v najem

via Torricelli 4 podstrešje soba in kuhinja Kron 164-80; soba z ognjiščem K 135-96; via Torricelli 40, prvo nadstropje: soba in kuhinja K 3-9-60; drugo nadstropje: 3 sobe in kuhinja K 597-40; podstrešje, soba in kuhinja K 247-20. Obrniti se je ulica Campanile 12, Petjevič.

Kraški

domači, najfinejši med v kovinsko (her-metično) zaprtih steklenicah po ½ in 1 klg ponuja po zmernih cenah posestnik Pavel Žiberna, Storje pri Sežani.

Trgovski pomočnik

iz dežele, izurjen v trgovini meša-rega blaga, z dobrimi spričevali želi svojo službo premeniti v svrhu, da se nauči italijanskega jezika, najraje kam v tržaško okolico. Ponudbe je pošiljati na naslov: A. Z. 20 H pošla Prem (Notranjsko). Poste restante.

Javni ples

v Povirju pri Gregorju Perhau bo danes 5. avgusta. Svira bo nabrežinska godoa.

Ekonom

z večletno prakso v trtoriji, sadjarji, zelenjarstvu — cretičarstvu išče pri-merne službe. Ponudbe je pošiljati pod „Pride-n“ na „Inseratni oddelek Edinosti“.

Bicikelj

se prodaja po nizki ceni v Borštu pri Ivanu Šteržu št. 1.

Išče se ena oseba na stanovanje in hrano

Ulica Solitario 16, vrata 21 831

Odda se v najem meblirana soba ena ali dve postelji. Belvedere 23, vrata 9 824

Inteligenten trgovski pomočnik večš nem-skega, slovenskega in laškega jezika v govoru in pisavi išče primerne službe. Pod „Dobra spričevala“ na „Edinost“.

Službo v pisarni išče slovenskega, nemškega in angleškega jezika zmožen mož, kateri je v vseh pisarnskih delih navajen. Naslov „F. S. K.“ na „Edinost“ (Inseratni oddelek) 810

Na prodaj je ena hiša v Rojanu v bližini vojašnice. Naslov v tiskarni „Edi-nost“.

Za goldinarjev 14 se prodaja šivalni stroj. Ulica Farneto 31, I. nad. 819

Išče se zmožen delavec za voziti s konjem. Več se izve pri „Inseratnem oddelku Edi-nosti“.

Soba in sobica s prostom udom v I. nadstropju odda se v najem. Ulica Belvedere št. 57. Pekarna.

Dolenjski cviček s Kmetijske in vinarke sole na Grmu toči A. Fontoni, ulica Miramar št. 1. 833

Kmetijsko društvo v Vipavi prodaja po zmernih cenah svoj veliki filter, s katerim se lahko na dan do 8000 litrov vina filtrira, in rensko pumpo z vso garnituro. Do-volijo se tudi plačilni roki. Oba stroja sta še v prav dobrem stanju.

Išče se 15-letno deklico za otroke, oziroma za domačo uporabo; naslov pove „Inse-ratni oddelek Edinosti“.

Sežana restavracija Bevcich ima na razpolago 20 opremljenih sob za tuje in letovišarje. Toči Dreher-jevo pivo, kraški teran in razna druga vina v steklenicah. Kuhinja mizla in gorka. Pos-trežba točna, cene zmerne. Na razpolago je senčnat vrt.

Prva slovenska zaloga pohištva in tovarna ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželni sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Mirodilnica Alojzija Mermol nasled. Leban — Trst — (ul. Barriera vecchia št. 18) Prodaja barv, drog, žvepla, modre galice. nenadkriljiv prah proti mrčesom.

Henr. Škrdla (ulica Rafineria št. 3). Tovarna sladčič, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljate na deželo.

Pohištvo svetlo ali temno, se prodaja; po-polne sobe in posamezni komadi. Izbera stolic. Cene, da se ni bati tekmovanja. Ulica Torrente 34, A. Gullich.

Ivan Nasutti TRST (ulica Nuova št. 14) Palača Salemi Trgovina s kuhinjsko opremo z emailirane in litega železa glinastih posod in steklenine.

Franc Suc (ulica Barriera vecchia št. 5) Razprodaja lončevine in kuhinjske opreme. Zmerne cene.

Krčma „Al Trifoglio“ (ulica Belvedere št. 7) Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dober kraški teran. Izvrstna kuhinja. Priporoča se al. občinstvu Katarina Vatovec.

Veletrgovina Luigi Trevisan, Trst razpošilja kavo, riž, olje

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furiansko in brisko. Ivrsna kuhinja. Priporoča se slav. občinstvu J. Kante.

Gostilna „Alla Costanza“ Via Nuova št. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. Priporoča se al. občinstvu Henrik K o s i c

Družina Jamšek na Opčinah, obstoječa iz dveh oseb, sprejme takoj v službo dekllo izurjeno v kuhanju in vseh hišnih delih.

Urar Giov. Pliska, Corso št. 13, izvrši vsa-koršnjo popravo kakoršne si bodi ure. Cene nizke. Prodaja vsakovrstne ure.

Kislo zelje repa s Kranjske, je v vseh let-nih dobah v zalogi Josipa Dolčič, ulica Sorgente 7, telefon 1465.

Novi modni salon (Corso št. 13, I. n.) Zaloga klobukov za gospe. Pariški in dunajski uzorci, po najzmernejših cenah.

Gostilničarji kateri si žele nakupiti vino l-vrste iz vinograda brača V e l e n i c a brez ča odpotujejo v Istro, za zmerno ceno franko Trst naj se obrnejo za nasvete in vzorce v ulico S. Francesco d'Assisi št. 64 (Trst) Pelagi Tuja k.

Izletniki po novi železnici idite k Živecu v Skopo, kjer dobite dober teran in spleh dobro postrežbo.

Kuharica ali hišna opravilnica se sprejme. Ponudbe naj se pošilja A. D o l e n e v Ajdovščini.

Mala družina obstoječa iz treh oseb, išče malo stanovanje z vrtom, vodo, ako mogoče plu v ulicah Fabio Severo, Ro-magna, Commerciale, ali v Škorklji blizu mesta. Pod-pisala bi se pogodba za več let in vzelo bi se tudi stanovanja v podnajem. Ponudbe, pisemne ali ustmene prejme „Inseratni oddelek Edinosti“ pod „Mala družina“.

Mali dvorec v Škorklji je na prodaj. Dvo-rec ima v prtljaju: 1 sobo, kuhinjo, rušnico; v I. nadstropju: 2 sobi in kuhinja; v II. nadst. tudi 2 sobi in kuhinja, vse urejeno na novo, elegantno. Okoli dvorca je zemljišče (vrt z vodnjakom). Radi preselitve se dvorec prodaja za nizko ceno.

Javni ples bo danes v Orleku. Svira bo godba s Proseka pod vodstvom kapelka g. Majcena. V slučaju slabega vremena se ples odloži na dan 12. avgusta. Uljudno vabi go-stilničar Čebule.

Pianist star, jako zmožen, se ponuja društva in zasebnikom za koncerte ter poučevanje v igranju na glasovir proti zmernim cenam. Za na-slov je prašati pri „Inseratnem uradu Edinosti“ (700

JADRANSKA BANKA v TRSTU

UL. NICOLÒ MACHIAVELLI 26.

Eskomptuje menice, daje predjume na vrednostne papirje kakor tudi na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Preskrbuje vsa borzna naročila najhitreje in najvestneje pod kulantnimi pogoji.

Posreduje in konvertira hipoteke pri prvih hipoteknih zavodih, pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge: na knjižice po 3 1/2%, na tekoči račun po 3 1/2%, z odpovedjo 8 dni, na ziro-račun po 3 1/2%, brez odpovedi do K 40.000, za večje zneske pa se je treba glede odpovedi sporazumeti.

Vse vloge se potrdijo v tozadevnih knjižicah.

Izdaja nakaznice na vsa glavna tržišča monarhije in inozemstva in dovoljuje kredit proti dokumentom ukranja.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, devize, inozemski zlati in srebrni denar ter bankovce, vnovčuje kupone in izrebane vrednostne papirje pod najugodnejšimi pogoji.

V prodajalnici obuvala
„Al Buon Operaio“
TRST — ulica di Riborgo št. 31
je na razpolago
velika izbira obuvala
za moške, ženske in otroke.
Cene zmerno.

Guerino Marcon
ulica Tivarnella št. 9.

Priporoča svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno. Pošiljanje na dom.
Telefon št. 1664.

G. Kehiayan
TRST, Corso št. 23.
Velika izbira ur
veržije, prstanov, privrskov, uhanov z diamanti in brez istih itd.
Predmeti so razpisovani z najzmernejšimi cenami.
Najpopolnejše jamstvo za vsako prodano ali popravljen uro.
Kupuje in menjava.

Prodajalnica jestvin in kolonijalnega blaga
Mateja Kocjan

ulica Piccardi voga ulice Petronio.
Izber vinjane, sira, moke, riža, sočivja, kave, sladkorja, olja, kisa mila sveč; vse blago prve vrste po cenah, da ni bati tekmovalja.

Velika izdelovalnica
nogovic na stroj
naročila in poprave se takoj vsprejemajo
Jamči se za največjo
hitrost in točnost
Za naročbe se je oglašiti izdelovalci nogovic gospe
Fanny Jakob — Ivessich
ulica Rapicio št. 4, IV. nadstr.

F. Pertot urar
TRST — ul. Poste nove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhausa, Longines, Tavenas itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izber ur za birno.
Sprejema popravila po nizkih cenah.

Velika zaloga koles (bicikljev)
Germania in Nazionale
koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG
pri kolesih in motocikletih potrebnih pritisklin
mehanična delalnica kolesarska šola
GIUSEPPE EGGER
TRST — Piazza della Caserma št. 3.

Hranilnica in posojilnica pri sv. Ivanu
registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni ud ter obrestuje po 4% brez kakga odbitka, tako, da sprejme vlagatelj čiste 4 krone od vsake 100 K vloženih.
Daje posojila samo udom in sicer: na vključbo po 5 1/2%; na osebni kredit, to je na zadolžnice po 5 1/2%; menice so izključene.
Urađuje pri sv. Ivanu št. 442 (v hiši gosp. TROBEC-a) vsak delavnik od 9. do 11. ure dopol. in od 5. ure popol. — Ob nedeljah od 11. do 12. dopol. — Ob praznikih je urad zaprt.
NB. Ker je posojilnica in hranilnica ustanovljena po sistemu Reifeisnovem ima za sedaj določen delokrog samo za III. volilni okraj in vas Lonjer.
Načelstvo.

Svoji k svojim! **M. AITE** Svoji k svojim!

Velika zaloga z manufakturnim blagom
ulica Nuova št. 36, vogal ul. S. Lazzaro, s podružnico ul. S. Lazzaro št. 5
si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in svoje cenjene odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore stena, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zhtevam cenj. odjemalcev.
V obeh prodajalnicah dobiva se razno blago boljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tudi velikanski izbor platnenega in bombažnega blaga, prtov in prtičev, ter vsake vrste perila bodi od bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odev, kakor tudi koltre lastnega izdelka. Pletenike, svilenine raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke. Velikanski izbor snovij za narodne in cesarske zastave in narodnih trakov za društvene znake.
Sprejema naročbe za moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnatančneje po cenah, da se ne boji konkurence.
Kupljeno blago, katero slučajno ni ugajalo, se zamenja ali pa se vrne denar brez nikakih zadržkov.
Poskušati in se prepričati!

FILIJALKA BANKE „UNION“ v TRSTU

se bavi z vsemi bančnimi in meničnimi operacijami
prejema vplačila na tekoči račun, plačuje 2 1/2% obresti na leto ali pa proti blagajniškim potrdilom na ime
v kronah: v Napoleonih:
po 3 1/2% proti 4 dnevni odpovedi po 3% proti 30 dnevni odpovedi
: 3 1/2% „ 30 „ 3 1/2% na šest mesecev stalno „ 3 1/2% na šest mesecev stalno
: 3 1/2% na šest mesecev stalno „ 3 1/2% na eno leto stalno;
na bančni ziro
plačuje brez nikake omejitve zneska 2 1/2% letnih obrestij, izvzemši slučaje posebnega dogovora priznavajoč vsa vplačila z dnem izvršitvega se vplačila.
Izvršuje za svoje korentiste inkaso računov na tukajšnjem trgu menjic za Trst, Dunaj, Budapešt in za druga glavna mesta monarhije, jim izdaja nakaznice na ta tržišča ter jih ovlaščuje, da domicilirajo efekte pri njeni blagajni, vse prosto katerihkoli stroškov.
Izdaja in kupuje po dnevnem kurzu, prosto vsakovrstnih stroškov, menjilne vrednote italijanske banke (Banca d' Italia), neapeljske banke (Banca di Napoli) in na sicilijansko banko (Banca di Sicilia).
Prevzema pod najzmernejšimi pogoji nakup in prodajo javnih kreditnih listin državne rente, delnice, obveznice, srečke, naj se iste kvotirajo na tržaški borzi ali na kaki drugi tu- ali inozemski borzi, deviz in vrednost.
Odpira tekoče račune z domačimi in zunanjimi efekti, kakor tudi proti zastavljenju karatov ladij ali proti drugemu jamstvu po dogovoru.
Odpira kredite proti listinam o nakraju za tržišča v Londonu, Parizu, Hamburgu, Berlinu itd. po posebnih pogojih.
Izdaja in prejema menice in nakaznice na katero-koli evropsko ali izven-evropsko tržišče ter prevzema izplačila tudi potom brzojava.
Izdaja nadalje kreditna pisma na ime, na katero-li tuzemsko ali inozemsko tržišče.
Depozitni oddelk.
Prejema in hrani depozite, sestoječe iz vrednostnih papirjev, kakor tudi iz kovinskih vrednostij kakoršne-koli vrste. Prevzema točno upravljanje zaupanih dej. depozitov, posebno pa iztirjevanje dotičnih odrezkov verificiranje dvignjenih srečk in izplačevanje raznovrstnih dvignjenih srečk, vse to pod najzmernejšimi pogoji.
Filijalka Banke Union — oddelk za blago — preskrbuje nakup in prodajo blaga v komisiji, dovoljuje predjume na blago, police o nakraju, warrante itd. in jamči za plačilo carine.

Mednarodna razstava v Milanu.
Šest velikih mebliranih hotelov, moderni komfort
dva omnibusa pri vsakem vlaku.
Cene: Ital. lir 5 ena postelja v sobi z 1 posteljo
: 3 „ 4 „ „ „ z 2 postelji
: 2 „ 3 „ „ „ z 3-4 postelji
: 1 „ 2 „ „ „ z 5-6 „
skupaj s posrežbo in razsvetljavo. V „Biro-u“ so na prodaj listki za zajutrek ali kosilo po zmernih cenah toliko v mestu, kakor na razstavi. — Zglasiti se je pri
TRISTE-OFFICE ulica San Giovanni št. 18
(poleg avtomatičn. buffet-a)
TELEFON št. 1473

CORDIAL ZABAGLIONE
odobrena od oblastnj.

Narejen iz belega vina in rumenjakov jaje, izvrstno sredstvo za ojačenje želodca za rekonvalescentne in vse osebe, ki trpe na slabem želodcu. Prireja
VITTORIO PIDUTTI
TRST, ulica Sette Fontane št. 1
Na prodaj v prodajalnicah tekočin, žganjarijah, kavarnah itd. itd.

M. GAL
TRST GORICA
Corso 4 Corso Verdi 45
KIRURGIČNI INSTRUMENTI, ORTOPEDIČNE PRIPRAVE, UMETNE ROKE IN NOGE, KILNI PASOVI, ŽIVOTNI IN TREBUŠNI PASOVI, SOSPENSORI, BERGLJE, ORTOPEDIČNI MODERCI, MODERCI ZA RAVNO DRŽANJE, NARAMNICE, TELOVADNE PRIPRAVE, TOPLOMERI ZA MRZLICO.
Cene, da se ni bati tekmovalja.

Hermangild Trocca
Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo
mrtvaških predmetov
za otroke in odraslene.

Venci
od porcelana in biserov vezanih z trdeno žico, od umetnih cvetlic s trdni kovi in napisli.
Slike na porcelanastih ploščah za spomenske.
Najnižje konkurenčne cene.

Umetni
fotografični atelie
pri sv. Jakobu
ulica Rivo št. 42 (pritličje)
TRST.
Izvršuje vsako fotografično delo kakor tudi razglede posnetke, rotiranjostokalov, porcelanaste plošče za spomenske, itd. itd.
POSEBNOST
Povečanje vsakater fotografije.
Radi udobnosti P. M. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu ali zunaj mesta.

Fotografični atelje D. Petener
ulica Torrente št. 20
je toliko časa dobro poznana svojim čislanim stalnim in prigradnim odjemalci radi svojega natančnega in umetnega izvrševanja, nanašanja, da zniža z današnjim dnem zdajšnje cene svojih del in sicer bo izdeloval:
6 fotografij v vizitnem formatu za samo 3 K.
Vse teme boče pa kakor doslej izvrševati narejena mu dela natančno in vestno v umetniškem okusu in točno po najmodernejših načelih umetnosti.
S tem zadošča zgoraj omenjeni atelje želji cenjenega občinstva in čislanih uradnikov posebno onih, ki potrebujejo fotografije za legitimacije ter daja istočasno priliko osebam, ki se siliti in valjivih agentov, v radi, da ga bo p. n. občinstvo počaščalo nemanjšanjam zaupanja in obiskom.
Izvršuje povečanja in reprodukcije skupin, listin umetnostnih predmetov, in sicer v kakoršnej koli valjivosti. — Cene jako zmerno.

NOVOST!
Cigaretni papir in cigaretne stročnice
nedosežno izvrstne kakovosti.
Naročbe je pošiljati: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani“
SVALČNI PAPIR V KORIST V KORIST DRUŽBE SV. CIRILA IN METODIA V LJUBLJANI MALI POLOZI DAR ALTAR SVALČNI PAPIR V KORIST DRUŽBE SV. CIRILA IN METODIA

NOVOST!
Cigaretni papir in cigaretne stročnice
nedosežno izvrstne kakovosti.
Naročbe je pošiljati: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani“